

RETTELSESBLAD

Erstatter bemærkningerne til forslag til Inatsisartutlov af 11. august 2016

(Rettelsesbladet bringer bemærkningerne til forslaget til Inatsisartutlov om alkoholholdige drikke i overensstemmelsen med de ændringer der er foretaget i lovforslaget efter de lovtekniske rettelser fra Bureau for Inatsisartut.)

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Baggrund for forslaget

Naalakkersuisut har vedtaget en sundhedspolitik, Inuuneritta II. Inuuneritta II har fokus på konsekvenserne af befolkningens livsstil og på de livsstilsfaktorer, der har den største betydning for helbredet i den grønlandske befolkning.

Misbrug af alkohol og hash er det største enkeltstående folkesundhedsproblem i Grønland i dag. Forskning viser, at vold og selvmordstanker er tæt knyttet til alkoholproblemer i barndommen.

Inuuneritta II har derfor valgt alkohol og hash som det vigtigste tema, fordi misbrug er årsag til en meget stor del af de problemer, som børn, unge og familier har.

En revidering af Landstingslov nr. 11 af 11. november 2000 om salg og udskænkning af alkoholiske drikke skal anses som et bidrag til den langsigtede strategi om forebyggelse og sundhedsfremme.

Naalakkersuisut ønsker samtidig at afspejle Verdenssundhedsorganisationen (WHO)'s anbefalinger. I WHO's globale strategi fra 2008 sættes fokus på alkohol og forebyggelse af alkoholrelaterede problemer. Alkohol angives som den tredje største risikofaktor for tidlig død og handicap. Der henvises i øvrigt til Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2014. Undersøgelsen fokuserer blandt andet på de områder, der indgår i det grønlandske folkesundhedsprogram for 2013-2019, Inuuneritta II, nemlig: kost, rygning, alkohol og fysisk aktivitet. I undersøgelsen indgår også mere sensitive områder som selvmordsadfærd, seksuelle overgreb samt vold og sammenhængen med alkoholmisbrug i hjemmet.

Naalakkersuisut vil med en revidering af lovgivningen på alkoholområdet følge anbefalinger, som WHO angiver som indsatsområder, særligt anbefalingen om at stramme op i forhold til synlighed og tilgængelighed samt endelig regulering og tilsyn med udskænkingsstederne.

Endvidere har det i praksis vist sig, at der er et behov for en modernisering af lovgivningen på alkoholområdet.

Endelig har Inatsisartut på efterårssamlingen 2012 vedtaget et beslutningsforslag med følgende indhold: ”at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af Landstingslov nr. 11 af 11. november 2000 om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke, således at åbningstiden for salg af stærke og svage drikke jf. §§ 11 og 12 forlænges til kl. 21.00 fredagen og lørdagen”.

Dette beslutningsforslag er senere bortfaldet som følge af valget til Inatsisartut, den 12. marts 2013.

1.2. Hovedlinjer i lovforberedelsen

Det fremgår af kommissoriet for den nye alkohollov, at arbejdet ledes af en styregruppe. Styregruppen er sammensat af repræsentanter fra Alkohol – og Narkotikarådet, Politimesterembedet, KANUKOKA Grønlands Erhverv, og en afdelingschef fra Departementet for Sundhed samt departementschefen for Sundhed, der fungerer som formand.

De under styregruppen nedsatte arbejdsgrupper bestående af repræsentanter fra Politimesteren i Grønland, Grønlands Arbejdsgiverforening, hotel- og restaurationsbranchen, detailhandlen, kommunerne, KANUKOKA, Alkohol – og Narkotikarådet samt afdelingschefen og fuldmægtige for Departementet for Sundhed havde til formål at sikre, at relevante problemstillinger blev inddraget i lovarbejdet.

Arbejdsgrupperne har taget udgangspunkt i Inuuneritta II og WHO's anbefalinger, i betænkning afgivet af Familie og Sundhedsudvalget på EM 2012 samt i de gældende regler.

Arbejdsgrupperne har i deres arbejde særligt drøftet bevillingsnævn, alkoholbevillinger, tilgængelighed af alkoholholdige drikke og forebyggende tiltag, herunder børn og unges alkoholvaner. Ligeledes stod arbejdsgrupperne for afdækning af praktiske problemstillinger. Det har således været særligt prioriteret at inddrage spørgsmålet om børn og unges alkoholvaner i lovgivningsarbejdet.

I den forbindelse blev det drøftet, hvilken indvirkning tilgængelighed og synlighed af alkohol har på alkoholforbruget og alkoholvaner generelt, samt mulighederne for formålstjenlige reguleringer.

Endvidere har sondringen mellem stærke og svage alkoholiske drikke, erfaringen med administration af loven samt sanktionsmuligheder, været behandlet.

1.3. Forslagets indhold i generelle træk.

Forslaget indeholder ændringer, der skal begrænse synlighed af alkohol i det offentlige rum. Forskning viser, at mange forbrugere styres af visuelle indtryk. Reguleringerne skal derfor ses i lyset af den skadevirkning som blandt andet markedsføring, særlig overfor børn og unge, kan have på den generelle opfattelse af alkohol og etableringen af alkoholvaner senere i livet. Forslaget indeholder på baggrund heraf et forbud mod markedsføring af alkohol og afskærmning af alkoholholdige drikke fra andre varer i en butik. Tilgængeligheden af alkoholholdige drikke er ændret. Undersøgelser viser, at især den stærkere alkohol er skadelig for kroppen og på sigt kan give alkoholskader og påvirke de unges alkoholvaner i en uheldig retning. I forslaget er grænsen for, hvornår en alkoholholdig drik er omfattet af loven, nedsat fra 2,25 til 0 volumenprocent og alkoholholdige drikke inddeles i flere grupper, der har betydning for tildeling af alkoholbevillinger. Derudover indeholder forslaget ændringer af åbningstiderne for salg og udskænkning samt bestemmelser, der er rettet mod at sænke forbruget af stærke alkoholholdige drikke (spiritus). Der oprettes bevillingsnævn i de enkelte kommuner. Bevillingsnævnene afløser kommunalbestyrelsernes nuværende bemyndigelse og skal bidrage med fagspecifik viden.

2. Hovedpunkter i forslaget

Ifølge gældende ret er alkoholholdige drikke delt i to grupper, hvor gruppen af svage drikke har en styrke fra 2,25 op til 4,10 volumenprocent og gruppen af stærke drikke har en styrke på 4,10 volumenprocent eller derover.

I forbindelse med det lovforberedende arbejde blev inddelingen af stærke og svage drikke drøftet med henblik på såvel åbningstider som bevillinger. Der er på den ene side et politisk ønske om at begrænse alkoholforbruget generelt og på den anden side et, ligeledes politisk, ønske om at udvide åbningstiderne for salg af alkohol. Begge hensyn er søgt imødekommet ved nærværende forslag.

På baggrund heraf foreslås det at regulere alt salg og udskænkning af alkoholholdige drikke med en styrke på 0,00 volumenprocent og derover. Grænsen for, hvornår der er tale om alkoholholdige drikke, er således ændret fra 2,25 til 0,00 volumenprocent. Dette betyder, at børn og unge under 18 år nu er afskåret fra at kunne købe nogen form for alkohol.

Hyppig brug af alkohol øger risikoen for at udvikle afhængighed af alkohol, og der findes ingen sikre nedre grænser for alkoholforbrug, når det gælder udvikling af afhængighed hos disponerede personer.

Ligeledes findes ingen sikre nedre grænser for alkoholforbrug, når det gælder fosterskader hos gravide. Alkohol kan derfor være sundhedsskadeligt selv ved små mængder.

Med den foreslåede ændring af definitionen på, hvornår der er tale om en alkoholholdig drik, bliver den enkelte borger opmærksom på, hvornår man indtager alkohol.

Bevilling til salg og udskænkning af alkoholholdige drikke foreslås som tidligere inddelt i grupper efter styrke.

Det nye er, at denne inddeling giver mulighed for at tilpasse den enkelte bevilling, således at der både er adgang til at udstede bevillinger, der omfatter alle typer af alkoholholdige drikke, ligesom der kan udstedes bevillinger, der f.eks. alene omfatter let-øl eller øl og vin.

Dette nye tiltag vil især få betydning i forbindelse med udstedelse af alkoholbevillinger i forbindelse med sportsarrangementer og andre arrangementer for unge mennesker. I den eksisterende lov kan der i dag kun opnås alkoholbevilling for både øl og vin samt spiritus samtidig. Undersøgelser viser, at især den stærkere alkohol er skadelig for kroppen og på sigt kan give alkoholskader og påvirke de unges alkoholvaner i en uheldig retning.

Der er i de gældende regler adgang til, at lufthavnskiosker og hoteller med overnattende gæster kan få en særskilt alkoholbevilling til udskænkning i tidsrummet 06.00-12.00. Dette fastholdes uændret.

På baggrund af den øgede turisme og efterspørgsel fra bådcharter foreslås det som noget nyt, at der tillige kan gives særskilt alkoholbevilling til udskænkning i forbindelse med turistaktiviteter.

Åbningstiderne for alkoholholdige drikke med en styrke under 16 volumenprocent (eksempelvis øl og vin) er i forslaget udvidet med 2 timer på hverdage, således at der kan være åbent for salg til kl. 20.00 og med 3 timer på lørdage, hvorefter der kan være åbent for salg til kl. 16.00.

Derudover er der åbnet mulighed for salg af alkoholholdige drikke nytårsaftensdag indtil kl. 13.00. Dette forventes at give en mere smidig afvikling af det ekstra salg, der finder sted i forbindelse med fejring af nytåret. Bestemmelsen forventes ikke at øge det samlede salg i forbindelse med nytåret.

Åbningstiderne for de meget stærke alkoholholdige drikke med en volumenprocent på 16 eller derover (spiritus) fastholdes uændret, således at der er åbent for salg på hverdage indtil kl. 18.00 og på lørdage indtil kl. 13.00.

Formålet er at lette adgangen til de mindre stærke drikke som øl og vin og begrænse især de unges forbrug af de meget stærke alkoholiske drikke (hedvin og spiritus) og således søge at styre forbruget mod mere hensigtsmæssige alkoholvaner.

Endvidere er det foreslået at skærpe kravene til synlighed af alkohol.

Der er foreslået indsat en bestemmelse om, at alle alkoholholdige drikke med en styrke på 0,00 volumenprocent og derover skærmes fra andre varer i forretningen. I større butikker skal afskærmning af alkoholholdige drikke fra andre varer i butikken ske ved, at der etableres et særskilt lokale med egen indgang. Mindre butikker kan i stedet vælge en anden måde at afskærme alkoholholdige drikke ved at etablere et særligt areal, hvor drikkende placeres således, at de ikke er umiddelbart synlige.

Formålet med en afskærmning er blandt andet at beskytte børn mod uhensigtsmæssig påvirkning, herunder at børn ikke skal opfatte alkohol som en almindelig dagligvare.

Forskning viser, at mange forbrugere styres af visuelle indtryk.

Derudover er det almindeligt kendt, at en vares placering, og dermed synlighed, influerer på salget af varen. Blandt andre, angiver en retail - blog råd om maksimering af eksponering, hvorefter man med fordel ”kan søge at bryde kundernes rute rundt i butikken, så de eksponeres for flere varer, når de handler.”. ”Eksponering er nemlig essentielt – især når det gælder impulsvarer....”

Et studie (2015) med deltagelse af 37 lande med danske ph.d. Pernille Bendtsen fra Statens Institut for Folkesundhed i spidsen konkluderer, at der er en sammenhæng mellem alkoholmarkedsføring og et stort forbrug af alkohol hos 13 til 15-årige. Forskerne kan ikke påvise en direkte årsagssammenhæng, men kan se, at der er et sammenfald. Studiet påviser, at der er en signifikant forbindelse mellem ugentligt indtag af alkohol og nationale alkoholkontrolpolitikker og foreslår, at et forbud af alkoholreklamer kan være en effektiv strategi til at reducere hyppigt alkoholindtag.

I EU-regi har Underudvalget for Naturressourcer i sit oplæg til møde i foråret 2016 om Behovet for og vejen mod en EU-strategi for alkohol, blandt andre emner nævnt markedsføring, hvorom det hedder:

”Markedsføring – forskning viser, at jo mere børn og unge eksponeres for markedsføring, desto større er risikoen for, at de begynder at drikke alkohol, eller at alkoholforbruget øges. Markedsføring og reklame via sociale medier og på internettet er vigtige aspekter at tage hensyn til, f.eks. hvad angår sponsorering af arrangementer, produktplacering og sideprodukter, der har relation til alkoholmærker.”

Forbud mod markedsføring er kendt fra tobaksområdet, hvor forbud mod reklamer for tobaksvarer i dag opfattes som et naturligt værn mod sundhedsskadelige og uhensigtsmæssige vaner.

Betingelserne for at opnå en alkoholbevilling fastholdes stort set uændret. Dog foreslås det, at der indføres en betingelse om, at en ansøger ikke må have forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover, hvis denne ønsker at opnå en bevilling.

Som noget nyt foreslås det, at der sammen med en ansøgning om alkoholbevilling vedlægges en alkoholpolitik for virksomheden som en del af godkendelsesproceduren. Lejlighedsbevillinger foreslås undtaget for dette krav, således at ansøgninger til lejlighedsbevillinger i stedet skal indeholde en plan for arrangementet, der skal sikre en ansvarlig udskænkning og afvikling af arrangementet.

Efter de gældende bestemmelser er det kommunalbestyrelsen, der udsteder og inddrager alkoholbevillinger. Ligeledes er det kommunalbestyrelsen, der fastsætter eventuelle vilkår for bevillingen.

Denne kompetence foreslås overført til et bevillingsnævn. Formålet med at etablere et bevillingsnævn er at tilføje en bredere faglig kompetence. Den viden, som disse faggrupper har via deres daglige arbejde, kan sætte fokus på forebyggelse af alkoholrelaterede problemer og således indgå i beslutningerne om tildeling, forlængelse og inddragelse af alkoholbevillinger.

Det foreslås derfor, at et bevillingsnævn skal bestå af 7 medlemmer, der sammensættes af én repræsentant fra politiet, ét medlem, der repræsenterer både turist, hotel- og restaurationsbranchen samt detailhandlen, én repræsentant fra skole eller sundhedsvæsenet, én repræsentant fra kommunens sociale område, én forebyggelseskonsulent fra kommunen samt to medlemmer fra kommunalbestyrelsen.

Der er særligt lagt vægt på, at bevillingsnævnet skal inddrage hensyn, der er egnet til at begrænse forbruget af alkohol og fremme hensigtsmæssige alkoholvaner, ligesom det skal sikres, at tildeling af alkoholbevillinger sker på et objektivi grundlag.

En alkoholbevilling gives som tidligere for en periode af tre år. Herefter kan bevillingsnævnet som noget nyt beslutte at forlænge bevillingen for en 6-årig periode. Hensigten hermed er at lette administrationen for en bevillingshaver, der driver sin virksomhed upåklageligt. Det vil stadig være muligt at forlænge bevillingen med 3 år, hvor dette ud fra en samlet vurdering findes mere hensigtsmæssigt.

Bevillingsnævnet vil ligeledes overtage kommunalbestyrelsernes kompetence til at inddrage en bevilling midlertidigt eller permanent, hvis virksomheden ikke drives forsvarligt eller tilsidesætter eventuelle vilkår, som bevillingsnævnet har stillet som betingelse for tildeling af alkoholbevilling. Derudover vil en bevilling som noget nyt kunne inddrages, hvis bevillingshaver har forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover.

Under det lovforberedende arbejde blev det fremført, at en del af de alkoholrelaterede uroligheder opstår i forbindelse med lejlighedsbevillinger. For at vende denne udvikling er der indsat en bestemmelse om, at der ved sådanne arrangementer ikke må udskænkes alkoholholdige drikke på 16 volumenprocent (hedvin og spiritus) og derover.

Yderligere foreslås det at begrænse adgangen til disse arrangementer således, at deltagende børn og unge under 18 år skal være i selskab med en af sine forældre, en værge eller en anden ansvarlig voksen person, som har et særligt ansvar for den unge. Udskænkning i forbindelse med lejlighedsbevillinger foreslås at være tilladt indtil kl. 24.00 med mulighed for forlængelse ved særlige begivenheder.

Der indføres en bestemmelse om begrænsning af indkøb af alkohol i forbindelse med Diner Transportable. Salg af alkoholholdige drikke må herefter kun ske ved samtidig levering af mad, hvor prisen på maden regulerer den mængde af alkoholholdige drikke, der må købes. Der må således efter forslaget købes alkoholholdige drikke i en mængde svarende til 50 % af madens pris. Baggrunden for indførelsen af restriktioner på området er, at der har været tilfælde af omgåelse, hvor der er sket salg af alkoholholdige drikke i uforholdsmæssige mængder i forhold til de indkøbte madbestillinger gennem Diner Transportable ordningen.

Der er som noget nyt indsat en bestemmelse, hvorefter al markedsføring af alkoholiske drikke i tilbudsaviser, gratisaviser, dagspressen, tv, m.v. samt på sociale medier forbydes. Forbud mod markedsføring er kendt fra tobaksområdet, hvor forbud mod reklamer for tobaksvarer i dag opfattes som en hel naturlig beskyttelse af især børn og unge mod forherligelse af usunde og uhensigtsmæssige vaner.

Dette forbud skal ses i lyset af den skadevirkning som markedsføring, særlig overfor børn og unge, kan have på den generelle opfattelse af alkohol og på etableringen af alkoholvaner senere i livet.

Endvidere foreslås det, at butikker og restaurationer med alkoholbevilling forpligter sig til at deltage i oplysningskampagner iværksat af Naalakkersuisut med det formål at skabe mere hensigtsmæssige alkoholvaner.

Der er foreslået indsat en bestemmelse, der understøtter en praksis, hvor ejeren eller dennes ansatte får adgang til at meddele karantæne til en kunde, der udviser truende adfærd over for personalet eller andre gæster. Problematikken blev drøftet under lovforberedelsen, og det blev tilkendegivet, at der er behov for en bestemmelse, der imødegår disse situationer.

Lovforslaget giver fremadrettet politiet en række nye muligheder for at medvirke i det præventive arbejde og for at sanktionere bestemmelserne i loven.

Politiet får herefter hjemmel til at forbyde en bevillingshaver at have bestemte personer som gæster i den pågældende restauration, for eksempel, hvis personen gentagne gange har udvist voldelig adfærd eller i øvrigt har været til gene for de øvrige gæster, eller hvis politiet konstaterer en overtrædelse af lov om euforiserende stoffer. Forbud mod at have unge under 18 år som gæster vil for eksempel kunne gives, hvis forholdene på udskænkingsstedet efter en

konkret vurdering særligt findes at kunne udsætte unge under 18 år for ulempe, dårlige alkoholvaner m.v.

Der er som noget nyt indsat en bestemmelse om forbud mod at udvise støjende, voldelig, fornærmelig eller lignende adfærd, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden eller medføre ulempe for andre tilstedeværende eller omkringboende, på steder, hvor der sker salg eller servering af alkoholhol. Bevillingshaver eller dennes stedfortræder har pligt til at påse, at forbuddet efterleves, om fornødent ved politiets hjælp. Bestemmelsen er indføjet, for at alle skal kunne færdes uden at blive mødt med disse forulempelser, og at man også som børnefamilie kan gå på indkøb og på cafe, uden at børn og unge udsættes for en sådan uhensigtsmæssig adfærd.

Politiet kan endvidere som en forebyggende foranstaltning mod vold meddele påbud om indretningsmæssige ændringer i forretninger, restaurationer, hoteller og andre serveringssteder, hvortil der er offentlig adgang. Det er en forudsætning for at meddele et sådant påbud, at der foreligger en særlig risiko for voldelig adfærd i forbindelse med salgs – eller udskænkingsstedet.

Som et nyt tiltag pålægges restaurationer og andre udskænkingssteder at ansætte tilstrækkeligt personale til varetagelse af dørvogterfunktionen. Formålet med bestemmelsen er at sørge for, at der er personale nok til at håndtere gæsternes adgang til restauranten eller udskænkningen, således at dette forløber i god ro og orden.

Det foreslås, at loven sættes i kraft den 1. juli 2017.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det forventes, at administration i forbindelse med bevillingsnævnets arbejde stort vil kunne holdes inden for de nuværende rammer, hvor kommunalbestyrelsen behandler sager om alkoholbevilling. Et eventuelt fald i det samlede forbrug af alkohol vil indebære et afgift-tab for landskassen. Afgifts-tabet forventes dog på sigt helt eller delvist at blive modsvaret af en reduktion af de offentlige udgifter til sundhed- og socialvæsenet.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

De nye bestemmelser forventes at påføre detailhandlen udgifter til at afskærme de alkoholholdige drikke fra andre varegrupper. I større butikker, hvor der til alkoholholdige drikke skal etableres et særskilt lokale med egen indgang, forventes erhvervslivet at få øgede udgifter til etablering heraf. Dertil kommer udgifter til en ansat, der skal varetage betjeningen af kunderne. Mindre butikker, der kan vælge at afskærme alkoholholdige drikke ved at etablere et særligt areal i butikken, forventes at have begrænsede udgifter hertil, idet der vil være stor valgfrihed til måden, hvorpå der afskærmes.

Lovforslaget forventes samtidig at medføre en administrativ forenkling for bevillingshaverne, idet bevillingsnævnet som noget nyt kan beslutte at forlænge en bevilling mere permanent for en bevillingshaver, der driver sin virksomhed upåklageligt.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Der forventes på sigt et fald i det samlede forbrug af alkohol med en positiv effekt på folkesundheden.

6. Konsekvenser for borgerne

Lovens bestemmelser anses som et bidrag til en langsigtet strategi om forebyggelse og sundhedsfremme. En positiv konsekvens for borgerne er en bedre sundhedstilstand.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Som hidtil har tilsynsmyndigheden ret til at kontrollere, om der sker overtrædelse af lovens bestemmelser. Tilsynsmyndighedens umiddelbare adgang kendes fra andre områder, hvor der udøves tilsyn. Det er departementets vurdering, at bestemmelsen herom vil påvirke forholdsvis få borgere.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden 28. april - 2. juni 2016 været i høring hos følgende:

Samtlige departementer i Selvstyret, de grønlandske kommuner, Landslægeembedet, KANUKOKA, Rigsombudsmanden i Grønland, Politimesteren i Grønland, Retten i Grønland, Landsretten i Grønland, Grønlands Arbejdsgiverforening, herunder Hotel og restaurationsbranchen, Arbejdsgiverorganisationen vedrørende Handel, Service og Transporterhvervene i Grønland, Alkohol- og Narkotikarådet, PiSiu (Det Grønlandske Kriminalpræventive Råd)

Derudover har lovforslaget været tilgængeligt på høringsportalen fra 29. april 2016.

Efter høringsperiodens udløb, er der modtaget høringssvar fra følgende: Politimesteren i Grønland, Retten i Grønland, departementer, KANUKOKA, kommuner og Forbruger- og Konkurrencestyrelsen samt detailhandlen, restauranter og udskænkingssteder.

Høringssvarene er indsat i Bilag til lovbemærkningerne.

Høringssvarene er gengivet uden redigering.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter rammerne for lovens anvendelsesområde.

Loven finder anvendelse på salg af alkoholholdige drikke og på udskænkning heraf på udskænkingssteder, spisesteder, cafeer, herunder udendørsarealer i forbindelse hermed og lignende samt i forbindelse med enkeltstående arrangementer.

Til stk. 2

Inatsisartutloven omfatter tillige regler om udskænkning af alkoholfrie drikke, jr. § 46, hvorefter barer, cafeer m.v. skal kunne tilbyde alkoholfrie drikke. Videre omfatter loven regler om hjemmefremstilling af alkoholholdige drikke, jf. § 57 og regler om markedsføring af alkoholholdige drikke, jf. § 58.

Derudover indeholder loven bestemmelser, der skal medvirke til at fremme mere hensigtsmæssige alkoholvaner.

Blandt andet fremgår det af § 19, at kollegier, skoler med døgnophold og døgninstitutioner for unge, pålægges at udforme en alkoholpolitik. Ligeledes pålægges alle offentlige institutioner at udarbejde en alkoholpolitik, jf. § 68.

Bestemmelsen i § 56 om et rådgivende Alkohol- og Narkotikaråd er en videreførelse af gældende lov ligesom bemyndigelsen i § 70, stk. 2, der giver Naalakkersuisut adgang til at regulere indtagelse af alkohol på arbejdspladser.

Til § 2.

Denne bestemmelse erstatter den tidligere lovs § 1, og fastsætter de nærmere definitioner af lovens begreber for alkoholholdige drikke, salg og udskænkning.

Til stk. 1

Grænsen for, hvornår der efter lovens bestemmelser er tale om alkoholholdige drikke, er ændret til 0,0 volumenprocent, jf. § 2, stk. 1. Denne grænse var tidligere på 2,25 volumenprocent.

Ændringen fra 2,25 volumenprocent til 0,0 volumenprocent, jf. § 2, stk. 1, har flere formål. Det primære er hensynet til børn, unge og deres familier.

Børn og unge under 18 år er nu afskåret fra at kunne købe nogen form for alkohol.

Hvidtøl indeholder typisk en alkoholvolumenprocent på 1,7 – 1,9. Sammenholdt med øl af ”pilsnerstyrke” svarer to hvidtøl således efter omstændighederne til en ”pilsner” af typen Gammel Carlsberg og Rød Tuborg, der indeholder 3,3-3,8 % vol. Andre kendte eksempler på pilsner er Grøn Tuborg, Carlsberg Ice og Budweiser, der indeholder ca. 4,5 - 5 % vol.

Let-øl og såkaldte ”alkoholfrie” produkter er derfor også omfattet af lovens regler.

Fødevarer, slik og kager er ikke omfattet af loven, jf. ordlyden i loven om alkoholholdige ”drikke”.

Ydermere er vin, der indgår i forbindelse med kirkelige handlinger, ikke omfattet af loven. Ligeledes vil alkoholholdige drikke, der indgår som en del af en behandling eller pleje i sundhedsvæsenet, ikke være omfattet af loven.

Til stk. 2

Salg efter bestemmelsen sker, når en kunde køber alkoholholdige drikke til at tage med. De indkøbte varer er til kundens (forbrugerens) personlig brug og købes gennem forretninger, stadepladser, postordreforretninger, internet mv., hvor kunden er slutbruger.

Til stk. 3

Ved udskænkning af alkoholholdige drikke vil der i de fleste tilfælde være tale om servering af alkoholholdige drikke mod betaling til nydelse på eller ved salgsstedet. Men vinsmagning og lignende vil også være omfattet af begrebet udskænkning.

Det er således ikke det forhold, at der sker betaling i forbindelse med selve udskænkningen, der er afgørende for, om forholdet vil være omfattet af loven.

Al udskænkning, der ikke foregår for en lukket kreds under private former, vil som hovedregel være udskænkning i lovens forstand. Se dog tillige bemærkningerne til §§ 7 og 16.

Til stk. 4

Endelig afgrænses begrebet ”alkoholbevilling” eller ”bevilling” i § 2, stk. 4, til at omfatte længerevarende bevillinger til salg eller udskænkning. At bevillingen er længerevarende betyder, at den er gældende gennem længere tid.

Til stk. 5

Til forskel fra begrebet ”alkoholbevilling” eller ”bevilling” i stk. 4 omfatter en ”lejlighedsbevilling” alene bevilling til udskænkning i forbindelse med et enkeltstående arrangement. Lejlighedsbevillinger er nærmere omtalt under §§16 og 17.

Til § 3.

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at der kræves en alkoholbevilling for at man lovligt kan sælge eller servere alkoholholdige drikke.

Til stk. 2

Inatsisartutlov af 9. december 2015 om næring gælder for selvstændig næringsvirksomhed ved detailsalg af varer, jf. § 3, stk. 2, i lovforslaget, men berører ikke alkoholbevillinger til udskænkning.

Til stk. 3

I stk. 3. videreføres bestemmelse om, at offentlige institutioners butikker, hoteller, skibe m.v. ligeledes er omfattet af kravet om erhvervelse af en alkoholbevilling ved salg eller udskænkning af alkoholholdige drikke, medmindre de er undtaget i henhold til anden lovgivning.

Til stk. 4

Lejlighedsbevilling til enkeltstående arrangementer gives efter bestemmelserne i §§ 16 og 17.

Til stk. 5

Bestemmelsen i stk. 5 angiver den udstedende myndigheds stedlige kompetence, hvorefter alkoholbevilling udstedes af bevillingsnævnet i den pågældende kommune. I områder uden for den kommunale inddeling udstedes alkoholbevillinger fortsat af Naalakkersuisut.

Til § 4.

Kravene til personer, der ønsker at få en alkoholbevilling, svarer stort set til de hidtil gældende regler.

Til stk. 1

Ansøgeren skal som hovedregel være fyldt 25 år for at søge om alkoholbevilling. Bevillingsnævnet kan dispensere fra alderskravet i bygder og mindre byer, jf. § 12. Ansøgeren må ikke være umyndig eller være under værgemål, og må som tidligere ikke have udvist en adfærd, der giver anledning til tvivl om, hvorvidt virksomheden vil blive drevet på forsvarlig måde. Dette gælder også eventuelle forhold, der har medført sanktioner efter kriminalloven, og som begrunder nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet i forbindelse med driften af virksomheden. Derudover må en ansøger til en alkoholbevilling til udskænkning fortsat ikke have påtaget sig forpligtelser i form af lån m.v. af nogen, der fremstiller eller forhandler alkoholholdige drikke uden tilladelse fra Naalakkersuisut jf. § 11, ligesom ansøger fortsat ikke må være under konkurs eller rekonstruktion.

Der henvises i øvrigt også til bemærkningerne til § 27.

Der er indsat en ny bestemmelse om gæld til det offentlige. Efter denne kan en ansøger ikke få alkoholbevilling, hvis ansøger har forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover.

Bestemmelsen om forfalden gæld indgår som led i bedømmelsen af ansøgerens økonomiske forhold og hermed ansøgers evne og vilje til at drive en forretning på betryggende måde.

Ansøger må gerne have gæld til det offentlige, men ansøger må ikke have forfalden gæld. Gælden er ikke forfalden, hvis ansøger for eksempel har aftalt en afdragsordning, og ansøger overholder afdragsaftalen ved at betale sine afdrag til tiden. Ansøger vil i sådanne tilfælde kunne få bevilling, fordi han betaler sin gæld efterhånden, som den forfalder.

Til stk. 2

I stk. 2 får Naalakkersuisut bemyndigelse til at ændre det beløb på 50.000 kr., som er nævnt i stk. 1, nr. 5.

Til stk. 3

Bestemmelsen i stk. 3 er en videreførelse af gældende ret.

Til stk. 4

Da et interessentskab (I/S) kan sidestilles med en enkeltmandsvirksomhed, skal alle fuldt ansvarlige deltagere have alkoholbevilling.

Til § 5

Selskaber skal have alkoholbevilling uanset selskabsformen.

I Interessentselskaber skal alle ansvarlige deltagere have alkoholbevilling og således opfylde betingelserne herfor, jf. § 4, stk. 4.

Til stk. 1

Kravene til selskaber, der ønsker at få en alkoholbevilling, svarer stort set til de hidtil gældende regler. Ansøger må fortsat ikke være under konkurs eller rekonstruktion, ligesom ansøger fortsat ikke må have påtaget sig forpligtelser i form af lån og lignende finansiering af nogen, der fremstiller eller forhandler alkoholholdige drikke uden tilladelse fra Naalakkersuisut jf. § 11.

Som noget nyt må selskaber ikke må have forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover. Se nærmere om forfalden gæld i bemærkningerne ovenfor under § 4.

Medlemmer af selskabets direktion skal opfylde de betingelser, der fremgår af § 4, stk. 1, nr. 1-6. Betingelserne er en videreførelse af de krav, der stilles i gældende lov, men dog med det yderligere krav, at medlemmer af direktionen ikke må have forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover.

Medlemmer af selskabets bestyrelse skal opfylde de betingelser, der fremgår af § 4, stk. 1, nr. 1-4.

Betingelserne er en videreførelse af de krav, der stilles i gældende lov, dog således, at bestyrelsesmedlemmer ikke er omfattet af betingelsen om forfalden gæld. Derudover er der til forskel fra gældende lov ikke krav om, at bestyrelsesmedlemmer ikke må være under konkurs eller konkursbehandling. Begrundelsen herfor er, at bestyrelsesmedlemmer ikke er direkte deltagere i virksomhedens daglige drift.

Det bemærkes, at der særskilt er fastsat bestemmelser for direktører og bestyrelsesmedlemmer i foreninger, klubber m.v., jf. nedenfor under § 7.

Til stk. 2

I stk. 2 får Naalakkersuisut bemyndigelse til at ændre det beløb på 50.000 kr., som er nævnt i stk. 1, nr. 5.

Til stk. 3

Bestemmelsen i stk. 3 er en videreførelse af gældende ret.

Til stk. 4

Bestemmelsen i stk. 4 er ligeledes en videreførelse af gældende ret, hvorefter det kræver tilladelse fra Naalakkersuisut, hvis selskabet søger bevilling til udskænkning, og selv fremstiller eller forhandler alkoholholdige drikke. Endvidere kræves tilladelse fra Naalakkersuisut, hvis selskabet har et eller flere medlemmer af sin direktion eller bestyrelse, der fremstiller eller forhandler alkoholholdige drikke.

Til § 6

Bestemmelsen fastsætter, at det er bevillingshaver selv eller en bestyrer, der skal varetage den daglige drift af virksomheden.

Til § 7

Til stk. 1

De særlige bestemmelser om udskænkning i foreninger, klubber m.v. fastsætter, hvornår der er tale om en egentlig udskækningsvirksomhed, der kræver alkoholbevilling, og hvornår der er tale om enkeltstående arrangementer, der kræver lejlighedsbevilling. Se også bemærkningerne til §§ 16 og 17.

Til stk. 2

Faste eller jævnligt tilbagevendende arrangementer i foreningens eller klubbens lokaler, hvor der udskænkes alkoholholdige drikke, kræver en alkoholbevilling, også i tilfælde, hvor der alene udskænkes til medlemmerne.

Eksempler på faste eller jævnligt tilbagevendende arrangementer kan være ”fredagsbar”, ”onsdagsbillard” og lignende.

Det er det forhold, at udskænkningen finder sted som faste, jævnligt tilbagevendende arrangementer, der er afgørende for, om klubben eller foreningen skal have en fast alkoholbevilling. Udskænkning, der finder sted mindre end en gang ugentlig, vil derfor efter omstændighederne også kræve en alkoholbevilling.

Til stk. 3-6

I stk. 3-6, bestemmes det, at samtlige medlemmer af en bestyrelse i foreninger og klubber m.v., personligt og til enhver tid, skal opfylde betingelserne i § 4, stk. 1, nr. 1-4, om alder, myndighed, forudsætninger for at drive virksomheden på forsvarlig måde samt betingelsen om, ikke at have gjort sig afhængig af en forhandler eller fra nogen, der fremstiller alkoholholdige drikke ved at have modtage lån eller usædvanlig kredit, medmindre der foreligger tilladelse hertil fra Naalakkersuisut.

Til § 8

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at direktører i selskaber, virksomheder m.v. skal opfylde betingelserne i § 4, stk. 1, nr. 1-6, om alder, myndighed, forudsætninger for at drive virksomheden på forsvarlig måde samt betingelsen om, ikke at have gjort sig afhængig af en engrosforhandler eller af nogen, der fremstiller alkoholholdige drikke ved at modtage lån eller usædvanlig kredit, medmindre der foreligger tilladelse hertil fra Naalakkersuisut.

Derudover må direktører ikke have forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover, ligesom de ikke må være under konkurs eller under rekonstruktion.

Til § 9

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, at bestyrelsesmedlemmer i selskaber, virksomheder m.v. skal opfylde betingelserne i § 4, stk. 1, nr. 1-4, om alder, myndighed, forudsætninger for at drive virksomheden på forsvarlig måde samt betingelsen om, ikke at have gjort sig afhængig af en engrosforhandler af nogen, der fremstiller alkoholholdige drikke ved at modtage lån eller usædvanlig kredit, medmindre der foreligger tilladelse hertil fra Naalakkersuisut.

Til § 10

Til stk. 1

Bestyrere er ansatte, og skal ikke selv have alkoholbevilling til forskel fra en forpagter, der selv skal have alkoholbevilling, hvis han forpagter en restaurant eller et udskænkingssted med udskænkning af alkoholholdige drikke.

En bestyrer skal derfor kun opfylde betingelserne i § 4, stk. 1, nr. 1-4. En bestyrer har i almindelighed ikke de samme beføjelser med hensyn til virksomhedens drift i sin helhed som bevillingshaver, og der stilles derfor ikke krav om, at en bestyrer ikke må have forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr., ligesom der er betingelser med hensyn til konkurs og rekonstruktion.

Til stk. 2

En bestyrer skal godkendes af bevillingsnævnet, forinden denne må bestyre virksomheden.

Når en bevillingshaver skal ansætte en bestyrer, er det nødvendigt, at bevillingsnævnet træffer afgørelse om godkendelse af bestyreren inden for en rimelig tid.

For at fremme en mere smidig sagsbehandling har bevillingsnævnet derfor mulighed for at vælge mellem behandling på et møde eller en skriftlig behandling af ansøgningen.

Til stk. 3

Bevillingsnævnet skal behandle en ansøgning inden for 3 uger.

Bevillingsnævnet har dog mulighed for at fravige denne frist, hvis f.eks. sagen er meget omfattende eller kompleks. Bestemmelsen fremmer ansøgeres interesse i at fremsende en klar og fyldestgørende ansøgning om godkendelse, således at bevillingsnævnet reelt har mulighed for at behandle ansøgningen inden for fristen.

Til stk. 4

Bevillingsnævnet kan stille vilkår for godkendelsen af en bestyrer.

Til § 11

Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret.

Til stk. 1 og 2

En bevillingshaver, bestyrere eller medlemmer af en direktion og bestyrelse i virksomheder med alkoholbevilling til udskænkning, skal have tilladelse fra Naalakkersuisut, hvis de vil modtage pengelån eller andet lån, gaver eller sikkerhedsstillelse fra nogen, der fremstiller eller forhandler alkoholholdige drikke.

Til stk. 3

Bryggerier stiller ofte fadølsanlæg til rådighed for restaurationer mv. Producentens fadølsanlæg er ofte en forudsætning for, at der rent praktisk kan serveres fadøl. Får en bevillingshaver stillet et fadølsanlæg til rådighed, kræves der ikke tilladelse fra Naalakkersuisut. Fadølsanlægget betragtes ikke som egentlig inventar, og anses derfor ej heller som en finansiering af driften.

Til stk. 4

Lån, indskud eller sikkerhedsstillelse ydet af finansieringsinstitutter, der er uafhængige af leverandører af alkohol, kræver ikke tilladelse fra Naalakkersuisut.

Til § 12

Til stk. 1

I § 12, stk. 1, bibeholdes bevillingsmyndighedens mulighed for at give dispensation til butikker i bygder og mindre byer fra alderskravet i § 4, stk. 1, nr. 1, for butikschefer og bygdekøbmænd.

Dette er begrundet i de særlige forhold i de mindre byer og bygder, hvor der kan være behov for at ansætte yngre butikschefer og bygdekøbmænd.

Til stk. 2

Med samme begrundelse giver § 12, stk. 2, mulighed for at undtage fra alderskravet i § 4, stk. 1, nr. 1, efter godkendelse fra Naalakkersuisut, hvis bevillingsnævnet finder grundlag for at give dispensation fra alderskravet i § 4, stk. 1, nr. 1, for direktører eller bestyrelsesmedlemmer i virksomheder, foreninger eller klubber i mindre byer og bygder.

Inden godkendelse i Naalakkersuisut skal bevillingsnævnet behandle sagen og fremsende en indstilling til Naalakkersuisut.

Til § 13

Bestemmelsen i § 13 angiver de forskellige typer af alkoholbevillinger, der kan anvendes ved udstedelse af bevilling til salg af alkohol.

For at lette kontrollen skal bevillingstypen angives på selve alkoholbevillingen.

Til § 14

Til stk. 1

Bestemmelsen i § 14 angiver de forskellige typer af alkoholbevillinger, der kan anvendes ved udstedelse af bevilling til udskænkning af alkohol.

Til stk. 2

Med hensyn til bevilling til bevillingstype, Udskænkning max 16 og Udskænkning max 4,10, må den enkelte bestanddel af en alkoholholdig drik ikke overstige 16 volumenprocent. Det samme gør sig gældende ved bevillingstype, Lejlighedsbevilling max 16, hvor den enkelte bestanddel i en alkoholholdig drik ikke må overstige 16 volumenprocent.

Bestemmelsen om en maksimal alkohol volumenprocent af den enkelte bestanddel i en drink er indsat for at imødekomme en omgåelse af den tilladte volumenprocent ved for eksempel at servere færdigblandede produkter med spiritus og sodavand.

Til stk. 3

For at lette kontrollen skal bevillingstypen angives på selve alkoholbevillingen.

Til § 15

Til stk. 1

I § 15, stk. 1, videreføres de hidtidige regler om særlig alkoholbevilling til udskænkning i tidsrummet mellem kl. 06.00 og kl. 12.00 for lufthavne og hoteller med overnattende gæster. Der er tale om en særlig bevilling, der giver mulighed for at udskænke på tidspunkter uden for normal udskænkningstid.

Til stk. 2

Bevillingen skal klart angive det tidsrum, der er omfattet af bevillingen.

Til stk. 3

Der er stk. 3 indføjet en ny bestemmelse om aktiviteter i forbindelse med turistarrangementer. Bestemmelsen tilgodeser arrangementer for turister i forbindelse med for eksempel bådcharter. Der gives herved turistaktører mulighed for at servere øl, vin m.v. i forbindelse med servering af et måltid under en udflugt, ligesom det giver turistaktøren mulighed for at servere en drik med alkohol og indlandsis i forbindelse med udflugter til isbræer.

Til stk. 4

Da turismebranchen er under stadig udvikling, gives Naalakkersuisut i stk. 4 bemyndigelse til at fastsætte nærmere bestemmelser om de nævnte lufthavne, hoteller med overnattende gæster samt turistaktiviteter, således at området kan reguleres løbende i takt med udviklingen.

Til § 16

Til stk. 1

Bestemmelsen i stk. 1 fastslår, at der skal søges lejlighedsbevilling til enkeltstående arrangementer, hvortil offentligheden har adgang.

Der vil næsten altid være tale om udskænkning i lovens forstand, når der betales for servering af alkohol til et arrangement. Det er i den sammenhæng underordnet, om der betales direkte for drikkevarerne, eller om der betales indirekte i form af en entrébillet eller lignende.

Et arrangement er offentligt tilgængeligt når enhver – i princippet – har adgang til det. Det afgørende er således ikke, hvem der står for arrangementet, men hvem der har adgang til arrangementet.

Hvis et arrangement har en bred og ikke nærmere specificerede målgruppe, f.eks. beboerne i et bestemt område, eller der er tale om et arrangement, hvor man kan blive medlem ”ved indgangen”, vil sådanne arrangementer blive betragtet som offentligt tilgængelige.

Bestemmelsen omfatter derimod ikke private sammenkomster, dvs. sammenkomster af privat karakter.

En afskedsreception på arbejdspladsen for kolleger og samarbejdsparter skal have lejlighedsbevilling, da et sådant arrangement ikke vil have tilstrækkelig karakter af privat sammenkomst.

På samme måde forholder det sig for eksempel ved fernisering for en kunstforening. Kredsen af medlemmer vil ikke udgøre en gruppe af personer med en sådan indbyrdes tilknytning, at arrangementet vil have karakter af privat sammenkomst.

Koncerter, hvor publikum forud for koncertens afholdelse har erhvervet billet, er også et eksempel på et offentligt tilgængeligt arrangement, der kræver lejlighedsbevilling.

Arrangementer med udskænkning på offentlige institutioner og uddannelsessteder, hvortil der generelt er offentlig adgang, vil ligeledes skulle søge om lejlighedsbevilling.

Det er underordnet, om formålet med arrangementet er socialt eller godgørende, ligesom det er uden betydning, om et eventuelt overskud fra alkoholsalget går til humanitær støtte, sport, foreningsliv, m.v..

Til stk. 2

I stk. 2, fastslås det, at der skal indhentes en lejlighedsbevilling også i de tilfælde, hvor der alene sker udskænkning til eksempelvis klubbens eller foreningens medlemmer. Dette er begrundet i, at der som udgangspunkt er fri adgang til at melde sig ind i en klub eller en forening, og arrangementet herved ikke har karakter af en privat sammenkomst.

Det bemærkes, at der gælder særlige regler for kollegier, skoler med døgnophold og andre døgninstitutioner, idet disse altid skal søge om lejlighedsbevilling ved fælles arrangementer, hvor der skal udskænkes alkohol, jf. den særlige bestemmelse herom i § 20.

Et arrangement kan være af privat karakter, selvom arrangementet holdes i et selskabslokale eller lignende. Der skal der ikke søges lejlighedsbevilling til lukkede fester for en kreds af personer, som har en særlig tilknytning til hinanden, og hvor det f.eks. er af pladsmæssige årsager, at festen holdes i et selskabslokale eller lignende.

Et lukket arrangement kan være en fest for familien og venner eller for kolleger. Sådanne arrangementer er af så privat karakter, at de ikke falder ind under lovens bestemmelser, og dermed heller ikke er omfattet af reglerne om udskænkning af alkohol.

Det gælder også for fester, der holdes i et privat firma eller lignende, hvor deltagerne er firmaets ansatte med ægtefæller, og der på denne måde er tale om, at festen foregår for en lukket kreds under private former. Ligeledes vil en frokost med en samarbejdspartner også være af så privat karakter, at der ikke skal søges lejlighedsbevilling.

Til stk. 3

Reguleringerne i stk. 3 giver bevillingsnævnet adgang til at fastsætte vilkår i forbindelse med udstedelsen.

Der kan for eksempel fastsættes vilkår om, at der skal benyttes dørmænd, vilkår om et maksimalt antal af deltagere, at der kun må være musik indtil kl. 23 og lignende.

Fastsættelse af vilkår skal være begrundet i saglige hensyn.

Ansøgning om lejlighedsbevilling skal vedlægges en plan for ansvarlig udskænkning og afvikling af arrangementet, jf. § 25, stk. 3. Se nærmere herom i bemærkninger til § 25.

Til stk. 4

Stk. 4 er indsat for at imødegå en omgåelse af de generelle regler om en fast alkoholbevilling. En fast alkoholbevilling, modsat en lejlighedsbevilling, stiller kvalificerede krav til bevillingshaver. Sådanne krav stilles ikke i forbindelse med erhvervelse af en lejlighedsbevilling. Derfor skal der til en forening, klub m.v., der jævnlige og med en vis systematik afholder arrangementer med udskænkning, udstedes en fast bevilling i stedet for lejlighedsbevillinger, således at foreningen underkastes de samme krav og betingelser, som en bevillingshaver med fast bevilling.

Til stk. 5

I stk. 5 pålægges bevillingsnævnet at sende en kopi af bevillingen til politiet senest 2 hverdage forud for afholdelsen af et arrangement.

Til § 17

Til stk. 1

Som noget nyt bestemmes det i § 17, at der på grundlag af en lejlighedsbevilling alene må udskænkes alkoholholdige drikke med en styrke op til 16 volumenprocent. Bestemmelsen er indsat for forebyggende at understøtte en vellykket afvikling af et arrangement, herunder særligt med henblik på en vis beskyttelse af de unge deltagere.

En lejlighedsbevilling skal følge åbningstiderne i § 43, dog således, at udskænkningen skal ophøre kl. 24.

Adgangen til at få lejlighedsbevilling er med visse ændringer en videreførelse af tidligere regler. Lejlighedsbevilling skal gøre det muligt at afholde særlige - eller større arrangementer, uden at dette behøver at foregå på en restaurant eller et udskækningssted.

Udviklingen har ført til, at der er behov for at kunne fravige bestemmelsen om, at udskænkningen skal ophøre kl. 24.00. Derfor er der givet adgang til, at bevillingsnævnet kan give di-

spensation til at udskænke indtil kl. 05. Der er tale om en dispensation, og heri ligger, at skal der være en grund til at fravige bestemmelsen om, at der ikke må udskænkes efter kl. 24. Se også bemærkningerne til § 43.

Til stk. 2

Der indføres en ny bestemmelse i stk. 2, hvorefter unge under 18 år kun har adgang til disse arrangementer i selskab med en af sine forældre, værge eller anden myndig person, der har påtaget sig ansvaret for den umyndige.

En voksen med et særligt ansvar for den unge kan være et voksent familiemedlem, eller en voksen bekendt til familien, der efter aftale med forældre eller værge ledsager den unge under arrangementets afvikling.

Man har med bestemmelsen blandt andet ønsket, at større arrangementer, som for eksempel koncerter, festivaller, afslutning på Grønlandsmesterskaber og lignende, som afholdes både for voksne og for unge under 18 år, kan afvikles således, at der ikke sker udskænkning til unge under 18 år.

Arrangørerne pålægges i den forbindelse en kontrolfunktion, men aflastes samtidig i tilsynet med de unge, når den unge under 18 år er i selskab med en voksen, for eksempel en forælder, der har et særligt ansvar for den unge.

Unge under 18 år uden voksenledsager kan ikke deltage, men skal afvises ”ved døren”.

Til § 18

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af gældende regler, hvorefter det er muligt for en bevillingshaver at få en generel tilladelse til at udskænke ved lukkede sammenkomster som for eksempel runde fødselsdage, bryllupper, jubilæer og tilsvarende samt i forbindelse med valg til Inatsisartut, i et tidsrum, der ligger uden for de normale udskænkningstider. Tilladelse her til gives ved påtegning på alkoholbevillingen.

Arrangementet skal være et lukket arrangement, hvortil der ikke er almindelig adgang for offentligheden, og bestemmelsen må ikke bruges til at omgå det normale udskænkningstidsrum.

Bevillingshaver undgår på denne måde at skulle indhente lejlighedsbevilling i hvert enkelt tilfælde, og bevillingsnævnet sparer administration.

Til stk. 2

Arrangementet skal holdes i lokaler, der er omfattet af alkoholbevillingen. Bevillingshaveren skal i hvert enkelt tilfælde give politiet besked om arrangementet senest 2 hverdage, før det afholdes.

Til § 19

Både dansk og international forskning viser, at indtagelse af alkohol, rygning, samt brug af stoffer, kan indvirke negativt på de unges udvikling af fællesskaber. Skolers måde at organisere uddannelsesforløb på har betydning for hvilke faglige og sociale fællesskaber, der udvikles blandt de unge; dette gælder blandt andet skolernes tilrettelæggelse af introduktionsforløb.

Det er således muligt at fastsætte ”husregler”, der kan tilpasses den enkelte institutions behov, jf. i Hjemmestyrets bekendtgørelse om kollegier.

Formålet med bestemmelsen i § 19, er at fremme hensigtsmæssige alkoholvaner blandt unge mennesker som led i det forebyggende arbejde. Alderdomshjem m.m. er således ikke omfattet af bestemmelsen.

I forbindelse med fastsættelse af ”husregler” om alkohol (en alkoholpolitik) vil det blandt andet for kollegier i tilknytning til et uddannelsessted nøje skulle overvejes, om der sker unødigt indgreb i den private sfære for den enkelte kollegianer.

Det bør således indgå i overvejelserne, om husreglerne sætter en sådan begrænsning i den enkelte beboers handlefrihed i eget hjem (værelse), at det går ud over den almindelige selvbestemmelsesret, man normalt har i sit eget hjem.

Derimod vil der kunne reguleres i større omfang på fællesarealerne.

Med hensyn til døgninstitutioner vil man kunne fastsætte regler, der er nødvendige for at institutionen kan fungere efter sit formål. Dette vil efter omstændighederne kunne begrunde en mere restriktiv alkoholpolitik.

Til § 20

Skal kollegier, skoler med døgnophold eller døgninstitutioner afholde et arrangement, hvor der ønskes mulighed for at udskænke alkohol, skal der altid ansøges om lejlighedsbevilling.

Kollegier, skoler med døgnophold og døgninstitutioner skal forinden afholdelse af arrangementet udarbejde en plan for ansvarlig udskænkning og afvikling af arrangementet. Se nærmere herom i bemærkninger til § 25.

Til § 21

Til stk. 1

Bestemmelsen er en videreførelse af de hidtidige regler herom og fastslår, at en bevilling skal være knyttet til et eller flere bestemte lokaler. Yderligere kan der som noget nyt udstedes bevilling til udendørsservering. Hvis der på samme tid indgives ansøgning om bevilling til såvel lokale som areal til udendørsservering, udstedes bevillingen som én bevilling.

Hvis der tidligere er søgt bevilling til et til lokale, og der herefter ønskes servering til det tilstødende udendørsareal, skal der søges herom.

Til stk. 2

Det skal tydeligt fremgå af selve bevillingen, hvilket lokale eller udendørsareal, der konkret må anvendes til salg eller udskænkning af alkoholholdige drikke.

Til stk. 3

Det fastslås videre i stk. 3, at lokalerne skal godkendes, inden de tages i brug. Godkendelserne skal sikre, at forholdene som minimum opfylder de til en hver tid gældende sikkerheds – og sundhedsmæssige krav.

Til § 22

Til stk. 1

Erhvervsmæssig udskænkning må kun ske fra lokaler eller udendørsarealer, der er indrettet til restaurant, hotel, café, værtshus og lignende og godkendt hertil.

Bestemmelsen er videreført fra den hidtidige lovgivning og fastslår, at udskækningslokaler, herunder restaurationslokaler skal være indrettet til formålet og godkendt, før de tages i brug. Som noget nyt omfatter dette også udendørsarealer.

Til stk. 2

Bevillingsnævnet kan dispensere i særlige tilfælde, hvis den endelige godkendelse mangler, når der alene er tale om uvæsentlige mangler, som ikke vedrører sikkerheds- eller sundhedsmæssige forhold.

Der er som noget nyt indføjet en bestemmelse om aktiviteter i forbindelse med turistarrangementer, således at det tydeliggøres, at der ved sådanne arrangementer kan være et særligt behov for dispensation.

Bestemmelsen tilgodeser blandt andet arrangementer for turister i forbindelse med for eksempel bådcharter. Turistbranchen har herefter mulighed for at erhverve en bevilling, selvom udskænkningen ikke nødvendigvis finder sted i lokaliteter, som nævnt i bestemmelsens stk. 1.

Til § 23

Bemyndigelsen til at fastsætte foranstaltninger til opretholdelse af ro og orden og til sikring af, at virksomhedens drift ikke er til unødige gene for andre bibeholdes. Denne bestemmelse giver adgang til forebyggende indretningsmæssige tiltag, som for eksempel indgangspartiet, for at kunne dæmme op for slagsmål og vold i forbindelse med salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.

Til § 24

Til stk. 1

Efter § 24, stk. 1, nedsættes et bevillingsnævn i hver kommune.

Nævnets medlemmer udpeges af de myndigheder og brancher, der er nævnt i § 24, stk. 2. Kommunalbestyrelsen er derimod forpligtet til at oprette bevillingsnævnet.

Til stk. 2

Bevillingsnævnets skal bestå af to medlemmer fra kommunalbestyrelsen, ét medlem fra politiet, ét medlem, der repræsenterer detailhandlen samt turist-, hotel- og restaurationsbranchen (GE), ét medlem fra kommunens socialområde, ét medlem fra skoleområdet eller sundhedsvæsenet, samt én forebyggelseskonsulent.

Til stk. 3

De nævnte brancher, institutioner og forvaltninger udpeger et medlem samt en suppleant for deres medlem.

Til stk. 4

Bevillingsnævnet konstituerer sig med en formand, en næstformand og 5 menige medlemmer.

Til stk. 5

Der er i loven fastsat bestemmelser om, at bevillingsnævnet er beslutningsdygtigt, når det er fuldtalligt. Bestemmelsen i stk. 5 om, at bevillingsnævnet er beslutningsdygtigt, når det er fuldtalligt, skal sikre, at bevillingsnævnet har en faglig bredde, når der skal træffes afgørelse i en bevillingssag. Derfor er der også indsat en bestemmelse om suppleanter.

Bevillingsnævnet fastsætter selv sin forretningsorden, jf. stk. 8. Bevillingsnævnet har her blandt andet mulighed for at beslutte, at fraværende nævnsmedlemmer eller suppleanter, der er forhindret i at give møde, kan deltage via telefonmøde eller Skype m.v.

Til stk. 6

Medlemmer af bevillingsnævnet og disses suppleanter har tavshedspligt om forhold, de får kendskab til i forbindelse med deres arbejde og møder i bevillingsnævnet.

Kriminallovens § 50 kriminaliserer brud på tjenstlig tavshedspligt. Bestemmelsen omfatter enhver, som virker, eller har virket, i offentlig tjeneste eller hverv.

Kriminallovens 52 udvider kriminaliseringen af brud på tjenstlig tavshedspligt til at omfatte medhjælpere, som ikke i forvejen er omfattet af § 50. § 53 omhandler hæleri med hensyn til oplysninger, som hidrører fra brud på tjenstlig tavshedspligt, og § 54 gør undtagelse fra kriminaliseringen for så vidt angår tilfælde, hvor den pågældende er forpligtet til at videregive oplysningen, og tilfælde hvor pågældende handler i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv.

Til stk. 7 og stk. 8

Bevillingsnævnet fastsætter selv sin forretningsorden. Dog gives Naalakkersuisut efter stk. 9, bemyndigelse til at fastsætte nærmere bestemmelser om bevillingsnævnets virke og forretningsorden.

Til stk. 9

Stk. 9, giver bevillingsnævnet adgang til at foretage inspektion af lokaler, rum og udearealer, der hører til virksomheder, der omfattes af denne Inatsisartutlov.

I forbindelse med en inspektion skal bevillingsnævnet på opfordring herom fremvise legitimation.

Bevillingsnævnets adgang til inspektion omfatter ikke værelser, der er udlejet til overnatning. Hvis bevillingsnævnet beder om oplysninger eller materiale, der vedrører virksomheden, skal bevillingshaver udlevere materiale og oplysninger herom.

Til § 25

Til stk. 1

Ansøgning om alkoholbevilling indgives til bevillingsnævnet. Ansøgning skal sendes til den kommune, hvor den butik m.v., hvortil der søges bevilling, har adresse.

Til stk. 2

Som noget nyt skal en ansøgning til en fast alkoholbevilling vedlægges virksomhedens alkoholpolitik.

En virksomheds alkoholpolitik kan for eksempel angive rammer for, hvordan personalet selv skal omgås alkohol, når de er på arbejdspladsen, hvordan man påtænker, at personalet kan sikre et ansvarligt salg eller en ansvarlig udskænkning af alkoholholdige drikke, procedure for personalets afvisning af berusede personer, etc.

Ligeledes kan en alkoholpolitik sikre, at der bliver grebet hurtigt ind over for ansattes eventuelle alkoholproblemer, således at problemerne ikke får lov at udvikle sig i det skjulte i misforstået loyalitet.

Til stk. 3

Stk. 3 er ligeledes ny. Ansøgninger om lejlighedsbevillinger skal ikke vedlægges en alkoholpolitik. Ansøgning om lejlighedsbevilling efter §§ 16 og 17 skal derimod vedlægges en plan for ansvarlig udskænkning og afvikling af arrangementet.

Formålet hermed er dels at give bevillingsnævnet et oplyst grundlag at træffe afgørelse på, dels at ansøgeren selv forinden afholdelse af arrangementet har gjort sig tanker om, hvordan arrangementet skal forløbe, og hvordan utilsigtede situationer kan håndteres.

Der kan for eksempel udpeges en person, der er hovedansvarlig, udarbejdes retningslinjer for udskænkning af alkohol til berusede personer og for, hvordan man skal forholde sig hertil, retningslinjer for unge under 18 år, hvad man gør ved berusede unge under 18 år, og hvem der skal kontaktes, retningslinjer for personer, som har en upassende og voldelig adfærd, og hvordan man forholder sig, hvis der udbryder brand etc.

Derudover vil oplysninger om arrangementet give bevillingsmyndigheden bedre mulighed for at vurdere, om der er mangler af sikkerheds- eller eventuelt sundhedsmæssige forhold, der gør det betænkeligt at udstede lejlighedsbevilling.

Til § 26

Til stk. 1

En bevilling udstedes som tidligere for 3 år.

Til stk. 2

Der kan udstedes bevillinger med en kortere gyldighedsperiode end 3 år. Dette vil eksempelvis kunne ske til sæsonforretninger, eller ved andre forhold, der kan begrunde en kortere gyldighedsperiode.

Til stk. 3

Bestemmelsen i stk. 3 giver adgang til udstedelse af midlertidige bevillinger.

Det fremgår videre af stk. 3, at sådanne midlertidige tilladelser kun er gældende, indtil der foreligger en afgørelse om bevillingen fra bevillingsnævnet.

Bestemmelsen bør anvendes med forsigtighed, og det skal klart fremgå, at bevillingen er midlertidig. Bevillingsansøgeren skal endvidere oplyses om, at bevillingen kun er gældende, indtil der foreligger en endelig afgørelse fra bevillingsnævnet.

Endelig bør ansøger også oplyses om, at den midlertidige tilladelse ikke på nogen måde kan tillægges betydning i forhold til bevillingsnævnets behandling af bevillingsansøgningen.

Bestemmelsen er indsat for ikke at afskære bevillingsnævnet fra at give en tilladelse allerede under sagens behandling, hvis bevillingsnævnet skønner, at det er rimeligt i den konkrete situation, og det i øvrigt findes ubetænkeligt at udstede en midlertidig bevilling. Der kan eksempelvis være tale om en sæsonforretning, hvor sagsbehandlingstiden vil få stor indvirkning på ansøgers mulighed for indtjening.

Til stk. 4

Som noget nyt kan en bevilling efter udløbet af bevillingsperioden på tre år nu forlænges for en 6-årig periode. Udstedelse af en længerevarende bevilling kræver, at der ikke har været kritisable forhold i bevillingsperioden forud for udstedelsen, der taler imod at udstede en bevilling for en 6-årig periode. Se også bemærkninger under § 27.

Formålet hermed er at sikre kontinuitet for de erhvervsdrivende og lette de administrative byrder i forbindelse med ansøgning om alkoholbevilling.

Til stk. 5

Efter stk. 5 sker der en automatisk forlængelse af en bevilling i tilfælde, hvor bevillingshaver inden udløb af bevillingsperioden har indsendt anmodning om forlængelse, og spørgsmålet om en ny bevillingsperiode ikke er endelig afgjort inden bevillingsperiodens udløb. I disse tilfælde er bevillingen fortsat gyldig, indtil bevillingsnævnets afgørelse foreligger, dog højst i 3 måneder fra bevillingsperiodens udløb.

Til stk. 6

I stk. 6 videreføres bestemmelsen om, at en bevilling kan tages op til fornyet overvejelse i bevillingsperioden, hvis der sker væsentlige ændringer i virksomhedens eller ejerens forhold, herunder de økonomiske forhold. Som det fremgår af bestemmelsens ordlyd, skal der være tale om forhold af en vis tyngde.

Det kan for eksempel efter omstændighederne være en væsentlig ændring, hvis der sker udskiftning i ledelsen. Ligeledes vil ændringer i det koncept, som bevillingsnævnet lagde til grund ved udstedelsen af bevillingen kunne være en væsentlig ændring. Naturlig udvikling af forretningens koncept vil ikke kræve en fornyelse af bevillingen; det er i kommunens interesse, at alle virksomheder fornyer og tilpasser sig. Men nedlægges køkkenet vil det være en væsentlig ændring, fordi stedet herved går fra at være en restaurant til at være et udskænkningssted. Ligeledes vil etablering af et danseområde, hvor der tidligere kun har været udskænkning, være en væsentlig ændring, da stedet herved skifter karakter fra udskækningssted til diskotek.

Til § 27

Til stk. 1

En bevilling kan udstedes med ret til udskænkning indtil kl. 05.00 inden for rammerne af de udskænkningstider, der fremgår af lovens §§ 42 og 43.

Bevillingsnævnet har pligt til at iagttage samfundsmæssige, ordensmæssige og forebyggende hensyn, når det vurderer, hvorvidt der skal meddeles bevilling.

Der kan herved lægges vægt på, om der af bevillingsansøgeren, blandt medlemmer af direktion eller bestyrelse eller andre, der kan øve en bestemmende indflydelse på virksomhedens drift, har været udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at virksomheden ikke vil blive drevet på forsvarlig måde.

Ligeledes kan bevillingsansøgerens kvalifikationer inddrages, herunder om det må antages, at ansøgeren vil være egnet til at drive restaurationsvirksomhed på betryggende måde, ligesom ansøgers økonomiske fundament bør inddrages.

Videre kan virksomhedens beliggenhed komme i betragtning, således at der kan vises tilbageholdenhed med at give tilladelse til nyoprettede restaurationsvirksomheder i egentlige boligkvarterer eller nær skoler m.v.. Det betyder for eksempel, at et bevillingsnævn som udgangspunkt ikke bør udstede mere permanent bevilling til virksomheder, der er beliggende i beboelsesområder eller i umiddelbar nærhed af en sportsplads, sportshal og lignende steder, hvor børn og unge mennesker normalt holder til.

Det kan indgå i bevillingsnævnets overvejelser, om en stærk lokal koncentration af salgs- eller udskænkingsvirksomhed efter omstændighederne vil fremme ansvarlige alkoholvaner, eller om det vil give ordensmæssige problemer med deraf afledte sociale problemstillinger, der gør det betænkeligt at give alkoholbevilling.

Kriterierne skal inddrages både ved ansøgninger om førstegangsbevilling og ved ansøgninger om fornyelse. Vægtningen af hensynene er dog typisk forskellig, da der i vurderingen af ansøgning om fornyelse, vil indgå en vurdering af den periode, hvor bevillingen har været anvendt.

Bevillingsnævnet kan herunder inddrage oplysninger om der, trods politiets advarsler, tidligere har været gentagne tilfælde af overtrædelse af bestemmelser i alkoholoven. For eksempel udskænkning til unge under 18 år eller til synligt berusede personer, tilbagevendende kritiske forhold i forbindelse med driften m.v. Forhold, der giver anledning til at tro, at udskækningsstedet fortsat vil blive drevet på samme måde.

Det bør indgå i vurderingen, om der er tale om ét eller flere kritisable forhold, karakteren af disse, og hvornår overtrædelser har fundet sted. Jo længere tilbage i tiden et forhold ligger, jo mindre vægt bør det tillægges.

Proportionalitetsprincippet skal altid indgå i vurderingen, dvs. karakteren af de kritisable forhold skal stå i rimeligt forhold til et eventuelt afslag.

Bevillingsnævnet skal derfor i sådanne tilfælde foretage en konkret vurdering af, hvilke konsekvenser eventuelle kritisable forhold har for ansøgningen om alkoholbevilling.

Visse lovovertrædelser kan give særlig grund til at antage, at virksomheden ikke vil blive drevet på forsvarlig vis. Det drejer sig om domme for f.eks. vold, salg af euforiserende stoffer, spirituskørsel, og lignende.

Mindre alvorlige overtrædelser af kriminalloven og overtrædelse af anden lovgivning vil kunne føre til, at bevillingsnævnet giver alkoholbevilling for en kortere periode for at følge driften af virksomheden eller knytter vilkår til alkoholbevillingen.

Det skal samtidig nævnes, at der ikke bør lægges vægt på sigtelser, som senere har ført til frifindelse. Ved sigtelser, som endnu ikke er afsluttet, kan der eventuel gives alkoholbevilling i en kortere periode, indtil der er afsagt dom.

Man kan også forestille sig situationer, hvor en førstegangsansøger tidligere har haft alkoholbevilling til andre restaurationer, og hvor forhold vedrørende driften af disse restaurationer vil blive inddraget i den samlede vurdering.

Det bemærkes endvidere, at ved behandlingen af en ansøgning om fornyelsen af en alkoholbevilling, bør hensynet til ansøgerens fortsatte forsørgelsesgrundlag i højere grad skulle inddrages i vurderingen end ved en førstegangsansøgning.

Bevillingsnævnet kan indenfor lovens rammer vælge at anlægge en generel stram praksis for, hvornår en bevillingsansøger, bestyrer og andre har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at virksomheden ikke vil blive drevet på forsvarlig vis, når blot der foretages en konkret vurdering i den enkelte sag. Heri ligger blandt andet, at vurderingen skal hvile på saglige hensyn, således at bevillingsnævnet undgår (utilsigtet) at forskelsbehandle ansøgerne.

Samtidig må et bevillingsnævns vurderinger ikke være så restriktive, at det reelt ikke er muligt at erhverve en alkoholbevilling. Et alternativ til et afslag på en ansøgning kan være at udstede en bevilling med begrænsning eller med vilkår, der imødegår eventuelle uhensigtsmæssigheder.

Til stk. 2

Bevillingsnævnet kan udstede bevillinger, hvor retten til udskænkning begrænses til et tidligere tidspunkt, for eksempel til kl. 23.00 eller kl. 01.00, i tilfælde, hvor blandt andet lokale ordensmæssige og infrastrukturmæssige hensyn (herunder eksempelvis beboelsesejendomme i området) taler herfor.

Andre vilkår for eksempel for en bar eller en pub kan bestå i, at udskækningsstedet skal kunne servere lettere måltider, således at de lokaler, som bevillingen omfatter, ikke alene bliver udskækningssteder.

Bevillingsnævnet kan også, hvor det overvejes at give afslag, i stedet for afslag give en bevilling, hvorefter der alene må udskænkes alkoholsvage drikke.

Bevillingen vil også kunne være betinget af, at virksomheden skal tage hensyn til omgivelserne ved at begrænse eventuelle gener, der måtte være forbundet med virksomhedsudøvelsen. Som eksempel herpå kan nævnes støjgener fra musik eller gener i forbindelse med, at gæsterne kommer og går med støjende adfærd og lignende.

Hvis bevillingsnævnet i forbindelse med behandlingen af en ansøgning vurderer, at der ikke kan gives bevilling, eller at bevillingen kun kan udstedes med vilkår, bør bevillingsnævnet efter omstændighederne orientere (partshøre) ansøgeren om den påtænkte afgørelse, således at ansøgeren får mulighed for at udtale sig, inden bevillingsnævnet træffer afgørelsen.

Til stk. 3

Efter stk. 3 skal bevillingsnævnet ved udstedelse af alkoholbevilling tilsende politiet en kopi af bevillingen.

Til stk. 4

I stk. 4 fastsættes, at selve bevillingsdokumentet skal anbringes på et synligt sted i butikslokalet eller udskækningslokalet. Bestemmelsen skal medvirke til at lette en kontrol.

Såfremt en bevilling af en eller anden grund bliver ulæselig, skal bevillingshaveren straks erstatte denne med et nyt og læsbart afskrift.

Til stk. 5

Stk. 5 bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere bestemmelser om betingelser og vilkår, der kan indgå i forbindelse med udstedelse af bevillingen.

Til § 28

Til stk. 1

Bestemmelsen er videreført fra de hidtil gældende regler om bortfald af en alkoholbevilling, dog er stk. 2 om afdøde bevillingshavers ægtefælle adgang til at overtage bevillingen, ny.

Bortfald sker på baggrund af objektive, konstaterbare forhold. Død, værgemål (umyndiggørelse), konkurs og dom er eksempler på objektive, konstaterbare forhold.

Det er bevillingsnævnet, der tager stilling til, om en bevilling er bortfaldet.

I § 28, stk. 1, nr. 1-8, opremses de situationer, hvor en bevilling bortfalder. Der er typisk tale om situationer, hvor grundlaget for bevillingen ikke længere er til stede.

Til stk. 2

Hvis bevillingshaver afgår ved døden, har afdødes ægtefælle i henhold til bestemmelsen i stk. 2, ret til at overtage bevillingen, når visse betingelser er opfyldt.

Ægtefællerne skal have levet sammen indtil bevillingshavers død, og den efterlevende ægtefælle skal have deltaget i driften sammen med bevillingshaver indtil dennes død.

Derudover skal den efterlevende ægtefælle opfylde betingelserne i § 4. Hvis den efterlevende ægtefælle ikke er fyldt 25 år, kan bevillingsnævnet dispensere fra alderskravet i § 4, stk. 1.

Bestemmelsen er ny.

Til stk. 3

I stk. 3 gives adgang til, at et dødsbo, en ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo, et konkursbo eller en værge for en umyndiggjort kan fortsætte i afdødes, fallentens eller den umyndiggjortes virksomhed med henblik på afvikling, afhændelse eller lignende uden ny alkoholbevilling.

Bestemmelsen giver for eksempel adgang til, at en ægtefælle, der hensidder i uskiftet bo, kan fortsætte i sin afdøde ægtefælles virksomhed uden ny alkoholbevilling, indtil virksomheden er solgt.

Bestemmelsen sikrer på denne måde, at den efterlevende ægtefælle har tid til at afvikle boet mest hensigtsmæssigt.

Forholdet skal anmeldes til bevillingsnævnet.

Adgangen hertil gælder kun i ét år efter dødsfaldet, konkursdekretet eller umyndiggørelsen, men bevillingsnævnet kan i ganske særlige tilfælde forlænge fristen.

Til stk. 4

Stk. 4 regulerer det forhold, at en bestyrer ikke længere opfylder bestemmelsen i 4, stk. 1, nr. 2.

Til § 29

Domstolene kan efter anklagemyndighedens påstand frakende bevillingshaveren sin alkoholbevilling. Retten til at have alkoholbevilling kan frakendes, hvis bevillingshaveren har gjort sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse af vilkår for alkoholbevillingen eller af bestemmelser i loven.

Har bevillingshaveren gjort sig skyldig i ofte gentagen overtrædelse, forudsætter frakendelsen således, at politiet eller bevillingsnævnet tidligere har påtalt forholdet over for bevillingshaver.

Domstolen kan vælge at frakende retten til bevillingen, uden at der er givet en forudgående advarsel, hvis domstolen vurderer, at der er tale om en tilstrækkelig grov overtrædelse.

Til § 30

Bestemmelsen regulerer frakendelse af godkendelse som bestyrer.

Frakendelse ved domstolene sker i de tilfælde, hvor der er sket overtrædelse af bestemmelserne i loven, eller der er tale om et kriminelt forhold. Det er således en forudsætning, at der verserer en sag ved retten, og retten kan derfor tage stilling til både sanktion og spørgsmålet om frakendelse af godkendelsen som bestyrer.

Til § 31

Afgørelse i sager om frakendelse træffes som hidtil af domstolene.

Til § 32

Til stk. 1

Bestemmelsen omhandler administrativ inddragelse af alkoholbevilling. En alkoholbevilling kan inddrages, når der er særlig grund til at antage, at bevillingshaveren ikke vil eller kan drive virksomheden forsvarligt.

Afgørelse om inddragelse træffes af bevillingsnævnet, jf. stk. 3.

En inddragelse er ikke nødvendigvis en følge af et ulovligt forhold. Derimod skal der være en særlig grund til at antage, at bevillingshaveren ikke vil drive virksomheden på forsvarlig måde. Dette indebærer blandt andet, at en restaurant eller udskænkingssted *gennem en periode* skal være drevet på uforsvarlig måde.

Dette gælder for eksempel, hvis virksomheden drives på en sådan måde, at umådeholdent drikkeri, anstødelighed eller strafbare handlinger fremmes. Der vil således f. eks. kunne ske tilbagekaldelse af alkoholbevillingen, såfremt bevillingshaveren undlader at føre tilstrækkelig adgangskontrol, hvis bevillingshaveren undlader at tilkalde politiet, når alvorlige lovovertrædelser har fundet sted, f.eks. slagsmål eller voldeligt overfald, eller hvis bevillingshaveren eller personalet er påvirket af alkohol gentagne gange efter advarsel er givet.

Inddragelse vil efter omstændighederne også kunne ske i tilfælde af grov uorden, f.eks. mangelfuld oprydning og fjernelse af tomme eller knuste glas eller flasker, mangelfuld renholdelse og lignende.

Inddragelse vil også kunne ske ved overtrædelse af forbuddet mod salg eller udskænkning af alkoholholdige drikke til synligt berusede personer, jf. § 44, stk. 1.

Bevillingshaveren kan indbringe Bevillingsmyndighedens fratagelse af alkoholbevilling for domstolene.

Ved overvejelser om inddragelse af en alkoholbevilling skal der kræves mere, end der kræves ved afslag i forbindelse med første gangs ansøgning, netop fordi der er tale om fratagelse af en erhvervet rettighed. Yderligere fordi inddragelse kan have store økonomiske konsekvenser for bevillingshaver.

Til stk. 2

Ved førstegangsforsøelser eller mindre grove forsømmelser kan bevillingsnævnet også vælge at give en skriftlig advarsel, hvori bevillingshaver orienteres om, at gentagelser kan medføre inddragelse af bevillingen midlertidigt eller permanent.

Bevillingsnævnet kan også vælge at stille vilkår for opretholdelse af bevillingen.

Har bevillingshaveren modtaget advarsel fra politiet, kan bevillingsnævnet fastsætte vilkår, der er egnede til at forhindre gentagelse af de forhold, som politiets advarsel er rettet mod.

Overtrædes vilkårene, kan bevillingsnævnet inddrage alkoholbevillingen midlertidigt eller, alt efter omstændighederne, permanent.

Formålet med bestemmelsen er at give de lokale myndigheder mulighed for rent administrativt at regulere eller begrænse uhensigtsmæssig drift, der forårsager misbrug, voldsepisoder eller overtrædelser af udskænkning til unge under 18 år m.v.

Bevillingsnævnet har pligt til at holde øje med forholdene og er forpligtet til at handle, når der er tale om forsømmelser i driften, indkomne konkrete klager eller henvendelser fra politiet.

Bevillingsnævnet kan af egen drift foretaget inspektionsbesøg, jf. § 24, stk. 10.

Til § 33

Til stk. 1

Godkendelsen af en bestyrer kan inddrages, hvis der er særlig grund til at antage, at bestyrelsen ikke varetager sit hverv på forsvarlig måde.

Inddragelsen sker administrativt. Det er en betingelse for inddragelse af en godkendelse, at der er en særlig grund til at antage, at hvervet ikke varetages på forsvarlig vis. Inddragelsen skal være sagligt begrundet. Hvis bestyreren for eksempel har udvist voldelig adfærd eller er involveret i overtrædelse af bestemmelser om euforiserende stoffer m.v. uden der er tale om et egentligt kriminelt forhold bør det give anledning til overvejelser om, hvorvidt bestyreren kan varetage sit hverv på forsvarlig vis.

Ved inddragelse af en godkendelse må der kræves mere graverende forhold, end der kræves ved afslag i forbindelse med en ansøgning om godkendelse, da der er tale om fratagelse af en erhvervet rettighed.

Bestyreren kan indbringe en inddragelse af godkendelsen for domstolene.

Til stk. 2

Der henvises til bemærkningerne til § 32, stk. 2.

Til § 34

Hvis bevillingsnævnet, inden arrangementet skal afvikles, bliver bekendt med, at bevillingshaveren ikke kan afvikle arrangementet på forsvarlig måde, kan lejlighedsbevillingen inddrages.

Det kan for eksempel være fastsatte vilkår, der med stor sandsynlighed ikke vil blive opfyldt eller oplysninger om for eksempel sikkerhedsmæssige forhold, som bevillingshaveren ikke vil kunne nå at bringe i stand.

Til § 35

Som noget nyt kan bevillingsnævnet inddrage en bevilling, hvis indehaveren har forfalden gæld til det offentlige på mindst 50.000 kr.

Bestemmelsen kan tages i anvendelse, når der ikke er udsigt til, at bevillingshaver vil kunne afvikle sin gæld efterhånden som den forfalder.

Bevillingshaver vil have krav på igen at få bevilling, når den forfaldne gæld til det offentlige er kommet under 50.000 kr.

En bevillingshaver, der har indgået en afdragsorden med det offentlige, kan have en gæld, der er større end 50.000 kr. uden at bevillingen herved kan inddrages, så længe afdragene betales, efterhånden som de forfalder.

Afgørelsen træffes af bevillingsnævnet.

Til § 36

Klager over afgørelser om inddragelse af alkoholbevillinger og godkendelser efter §§ 32-35 behandles i henhold til bestemmelserne i Kapitel 14 om klager over afgørelser.

Bevillingsnævnets afgørelser om alkoholbevillinger eller godkendelser kan påklages til Naalakkersuisut.

Klagen skal være modtaget hos bevillingsnævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt bevillingshaveren.

Når bevillingsnævnet har modtaget klagen, oversendes den til Naalakkersuisut sammen med sagens akter.

Klagen har ikke opsættende virkning, medmindre Naalakkersuisut efter en konkret vurdering finder, at der er særlig grund til at tillægge klagen opsættende virkning.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til §§ 71-73.

Til § 37

Til stk. 1

Bestemmelsen om, at en bortfaldet eller inddraget bevilling skal tilbageleveres til bevillingsnævnet er en videreførelse af de hidtidige regler herom.

Til stk. 2

Det samme gør sig gældende for stk. 2 om underretning herom til politiet.

Til § 38

Til stk. 1

§ 38 fastsætter tidspunkterne for lovligt salg af drikke med et alkoholindhold på 16 volumenprocent (hedvin og spiritus) og derover. Bestemmelsen regulerer åbningstiderne for den alkohol, der i daglig tale omtales som spiritus, og for denne gruppe er åbningstiderne stort set uændret.

Dog er der som noget nyt åbnet mulighed for salg af alkoholholdige drikke nytårsaftensdag indtil kl. 13:00. Formålet er at opnå en mere smidig afvikling af det øgede salg, der finder sted i forbindelse med fejring af nytåret. Ændringen forventes samlet set ikke at medføre en stigning i det salg, der finder sted i forbindelse med nytåret.

Til stk. 2

I stk. 2 angives de dage, hvor salg af alkoholholdige drikke ikke er tilladt.

Der henvises i øvrigt til Bilag til loven, der viser åbningstiderne i skematisk form.

Til § 39

I § 39 fastsættes tidspunkterne for lovligt salg af drikke med et alkoholindhold op til 16 volumenprocent, som for eksempel cider, øl, vin og lignende.

Til stk. 1

Åbningstiden for salg af denne gruppe er blevet udvidet i forhold til de tidligere regler. På hverdage er åbningstiden udvidet med 2 timer fra kl. 18.00 til kl. 20.00, og på lørdage er åbningstiden udvidet med 3 timer fra kl. 13.00 til kl. 16.00. Der må som tidligere ikke sælges alkoholholdige drikke på søndage og de dage, som er nævnt i stk. 2.

Desuden er der som noget nyt åbnet mulighed for salg af alkoholholdige drikke nytårsaftensdag indtil kl. 13:00 for at opnå en mere smidig afvikling af det øgede salg, der finder sted i forbindelse med fejring af nytåret.

Til stk. 2

I stk. 2 angives de dage, hvor salg af alkoholholdige drikke ikke er tilladt.

Der henvises i øvrigt til Bilag til loven, der viser åbningstiderne i skematisk form.

Til § 40

§ 40 regulerer salg af alkoholholdige drikke i forbindelse med Diner Transportable.

De gældende bestemmelse for Diner Transportable gav anledning til omgåelse af reglerne og var vanskelige at håndhæve.

I nærværende lovforslag er det med de ændringer, der er foretaget, søgt at imødegå problematikken med omgåelse og håndhævelse. Samtidig er der et ønske om at bibeholde Diner Transportable ordningen og forsat kunne give disse forretninger et grundlag for at drive deres forretninger.

Til stk. 1

Der er som noget nyt sat begrænsning på mængden af alkohol, der må sælges i forbindelse med levering af diner transportable. Mængden af alkoholholdige drikke, der må købes i forbindelse med køb af mad, må således højst udgøre 50 % af madens salgspris.

Baggrunden for indførelsen af denne begrænsning er, at der har været tilfælde af omgåelse, hvorefter der er sket salg af alkoholiske drikke i uforholdsmæssige mængder i forhold til den indkøbte mad gennem Diner Transportable ordningen.

Til stk. 2

Reglerne for åbningstiderne for salg af alkoholholdige drikke ligger i tråd med principperne for de øvrige bevillingshaveres åbningstider:

Åbningstiden for salg af alkoholholdige drikke i forbindelse med Diner Transportable er ændret og må finde sted hver dag fra kl. 12.00 - 20.00.

Til stk. 3

I stk. 3 er som noget nyt indsat en bestemmelse om, at der på søndage og visse andre dage kun må sælges alkoholholdige drikke, der indeholder op til 16 volumenprocent alkohol, for eksempel cider, øl og vin.

Til stk. 4

Stk. 4. Ligesom det gælder for de øvrige salgs – og udskænkingssteder, må salg af alkoholholdige drikke kun finde sted fra lokaler, der er godkendt hertil.

Til § 41

Som et nyt tiltag foreslås det at regulere placeringen af alkohol i forretningslokalerne. Alkoholholdige drikke skal herefter afskærmes fra andre varer i en butik. Dette gælder både for spiritus samt øl og vin.

Forskning viser, at mange forbrugere styres af visuelle indtryk.

Reguleringerne skal derfor ses i lyset af den skadevirkning, som markedsføring, særlig overfor børn og unge, kan have på den generelle opfattelse af alkohol og etableringen af alkoholvaner senere i livet.

Regulering sker således ud fra et ønske om generelt at gøre alkohol mindre synlig i det offentlige rum, især med henblik på at beskytte børn og unge mod uhensigtsmæssig påvirkning, herunder tillige at undgå, at børn skal opfatte alkohol som en almindelig dagligvare.

Til stk. 1

Større butikker skal afskærme alkoholholdige drikke fra andre varer i butikken således, at der til drikke med alkohol etableres et særskilt lokale med egen indgang.

Til stk. 2

Mindre butikker kan i stedet vælge at afskærme alkoholholdige drikke fra andre varer i butikken ved at etablere et særligt areal, hvor drikkene placeres. Drikkene skal være afskærmet på en måde, der forhindrer synlighed fra butikkens øvrige arealer.

For mindre butikker vil de nærmere bestemmelser om afskærmning ikke stille specifikke krav til en bestemt indretning. Det afgørende er, at alkoholen ikke umiddelbart er synlig, således at kunden selv skal være opsøgende for at kunne se alkoholen.

Butikken kan for eksempel vælge at have hylder eller skuffer under disken, som på Island eller vælge en model som den canadiske, hvor man har sat låger for hylderne på væggen.

Til stk. 3.

Naalakkersuit kan fastsætte nærmere bestemmelse om lokaleindretningen for Diner Transportable. Reguleringen kan følge bestemmelserne i stk. 1 og stk. 2 om afskærmning af alkoholholdige drikke i detailhandlen.

Til stk. 4

I stk. 3 er fastsat en bestemmelse om, at alkoholholdige drikke med et alkoholindhold på 16 volumenprocent og derover skal afskærmes fuldstændig fra den øvrige alkohol mandage – fredage fra kl. 18 og lørdage fra kl. 13.00, således at disse drikke ikke er tilgængelige.

Til stk. 5

Naalakkersuisut fastsætter i en bekendtgørelse de nærmere bestemmelser om afskærmning. Disse bestemmelser skal blandt andet definere, hvad der forstås ved en større butik, og hvad der forstås ved en mindre butik. Bekendtgørelsen udarbejdes i dialog med Grønlands Erhverv og detailhandelen, således at branchens forslag og overvejelser omkring afgrænsningen af større og mindre butikker kan indgå i arbejdet med bekendtgørelsen. Der tænkes her på hvilke kriterier, der skal lægges vægt på ved afgrænsningen, f.eks. om der skal lægges vægt på omsætningen og arealet ud fra en samlet vurdering eller kun ét af kriterierne.

Videre fastsættes nærmere retningslinjer for afskærmningen i særskilt lokale med egen indgang, jf. stk. 1, og regler for afskærmning på særskilt areal, jf. stk. 2. Grønlands Erhverv og detailhandelen vil ligeledes blive inddraget i drøftelserne omkring udfærdigelsen af retningslinjer for afskærmning.

Derudover foreslås det i lovudkastet, at Naalakkersuisut fastsætter et tidspunkt for, hvornår detailhandlen skal have fuldført afskærmning efter stk. 1 og 2.

Til § 42

Til stk. 1

Bestemmelsen fastlægger tidsrummet for, hvornår der må udskænkes alkoholholdige drikke på 16 volumenprocent eller derover (hedvin og spiritus).

På hverdage må der udskænkes fra kl. 12.00-24.00.

Derudover er der udvidet udskænkningstider fredage, lørdage samt enkelte andre specifikt nævnte dage. Der har udviklet sig en tendens til, at en tur i byen fortsætter langt ud på natten. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt at tilrette lovgivningen herefter, således at "efterfester" forbliver i de miljøer, der er indrettet hertil, og derved medvirker til at sænke antallet af "efterfester" i boligområderne.

Til stk. 2

Det bemærkes, at der ikke må udskænkes hedvin og spiritus på søndage og visse helligdage. På disse dage må der alene udskænkes alkoholholdige drikke med en volumenprocent op til 16 (cider, øl og vin etc.).

Der henvises i øvrigt til Bilag til loven.

For at imødegå misforståelser om hensigten med et forbud mod at servere hedvin og spiritus på visse dage, er der i lovens § 14 om alkoholbevillinger til udskænkning, fastsat en bestemmelse i stk. 2 om, at den enkelte bestanddel i en alkoholholdig drik ikke må overstige 16 volumenprocent.

Til § 43

Til stk. 1

I § 43 fastsættes tidspunktet for udskænkning af alkoholholdige drikke med en volumenprocent op til 16 (cider, øl og vin etc.).

Åbningstiderne er generelt udvidet som en konsekvens af den almindelige udvikling i samfundet, herunder øget turisme m.v. Samtidig har man begrænset adgangen til at servere de meget stærke drikke (hedvin og spiritus), da man i forebyggelsesøjemed ønsker at ændre alkoholvanerne hen mod nydelse af mindre stærke drikke.

Derfor er der udvidet adgang til at udskænke cider, øl og vin etc.. på tidspunkter, hvor der ikke må udskænkes af den meget stærke alkohol (hedvin og spiritus).

Der henvises i øvrigt til Bilag til loven.

Til stk. 2

Det bemærkes, at der ikke må udskænkes hedvin og spiritus på søndage og visse helligdage. På disse dage må der alene udskænkes alkoholholdige drikke med en volumenprocent op til 16 (cider, øl og vin etc.).

Juleaftensdag, den 24. december og 1. juledag, den 25. december er der særlig begrænset udskænkning, idet der kun må udskænkes i tidsrummet 18.00 – 21.00.

Til stk. 3

Bestemmelsen om en maksimal alkohol volumenprocent af den enkelte bestanddel i en drink er indsat for at imødekomme en omgåelse af den tilladte volumenprocent ved for eksempel at servere færdigblandede produkter med spiritus og sodavand.

Til stk. 4

I stk. 4 fastsættes udskænkningstiderne for lejlighedsbevillinger. Udskænkning må som udgangspunkt ske fra kl. 12.00 – 24.00, men bevillingsnævnet kan give tilladelse (dispensere) til, at der udskænkes indtil kl. 05.00. Dispensation kan gives i til særlige lejligheder som for eksempel arrangementer i forbindelse med runde fødselsdage, jubilæer, valg til Inatsisartut eller kulturelle arrangementer, så som koncerter, forestillinger og lignende. Det bemærkes i den forbindelse, at der alene må udskænkes alkoholholdige drikke med en volumenprocent op til 16 (øl og vin). Lejlighedsbevillinger er også omfattet af bestemmelsen om en maksimal volumenprocent af den enkelte bestanddel i en drink, jf. stk. 3.

Til stk. 5

I stk. 5 er der indsat en begrænsning i udskænkningstiderne på særlige dage. Juleaftensdag og 1. juledag må udskænkning kun ske fra kl. 18.00. – 21.00. På Grønlands Nationaldag fra kl. 18.00 – kl. 24.00.

Se også bemærkningerne til lovens § 17 om lejlighedsbevillinger.

Til § 44

Til stk. 1

Det er efter denne bestemmelse ikke tilladt at sælge eller udskænke alkoholholdige drikke til en synligt beruset person.

Der er objektivt ansvar. Der henvises til bemærkningerne til § 49, stk. 4.

Til stk. 2

Bevillingshaveren skal anbringe et opslag herom på et synligt sted.

Til § 45

Til stk. 1

Som noget nyt er det ikke længere tilladt bevillingshaver i sin egenskab af bevillingshaver, eller det personale, der er på arbejde, at nyde alkoholholdige drikke sammen med gæsterne.

Dette afskærer dog ikke bevillingshaveren, eller den der måtte være bemyndiget hertil, fra at prøvesmage vinen til et kommende selskab sammen med en kunde eller fra at indtage en middag med vin i forbindelse med repræsentation.

Bevillingshaver kan også som privatperson være gæst i en restaurant ejet af bevillingshaver selv, ligesom personalet i dets fritid kan være gæster i den restaurant, hvor de er ansat.

Til § 46

Bestemmelsen fastslår, at der skal kunne købes bestemte typer af alkoholsvage drikkevarer i en udskænkingsvirksomhed, ligesom der for gæsterne i restauranten eller udskækningsstedet skal være fri adgang til isvand.

Restauranter og udskækningssteder kan således ikke opkræve betaling for isvand. Dette gælder, uanset om restauranten eller udskækningsstedet vælger at lægge skiver af citron, lime, kvan eller lignende i isvandet.

Bestemmelsen om fri adgang til isvand er en videreførelse af gældende ret, og sikrer dels, at gæsterne ikke føler sig nødsaget til at vælge stærkere drikke, dels modvirker den frie adgang til vand, at gæsten på grund af tørst og distræthed, drikker mere alkohol, end gæsten selv ønsker.

Til § 47

Bestemmelsen fastslår, at der skal være samme priser for alle kunder (for eksempel samme priser for turister og lokale beboere). Priserne på drikkevarerne skal være synlige. Herved forstås, at kunden skal have adgang til at orientere sig om priserne, som det for eksempel kendes fra restauranternes vinkort.

Til § 48

Bestemmelsen er ny og pålægger en bevillingshaver at lade sit personale deltage i forebyggende kurser om ansvarligt salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.

Bevillingshaver skal sørge for, at hans personale indenfor en rimelig tid efter tiltrædelsen deltager i de udbudte kurser.

Kurserne vil blive udbudt af Naalakkersuisut eller den, som Naalakkersuisut bemyndiger hertil.

Til § 49

§ 49 er en videreførelse af de hidtidige bestemmelser.

Til stk. 1

Bestemmelsen i stk. 1 forbyder salg og udskænkning af alkoholholdige drikke til unge under 18 år.

Til stk. 2

Dette forbud skal synliggøres ved, at bevillingshaver har pligt til at anbringe et opslag herom i salgs – eller serveringslokalet eller andet sted, hvor det er synligt for gæsterne, jf. stk. 2.

Til stk. 3

I stk. 3, som er uændret fra den hidtidige lovgivning, bestemmes det, at bevillingshaveren eller dennes stedfortræder skal søge at sikre sig mod, at virksomheden sælger eller udskænker til unge under 18 år.

Til stk. 4

Bestemmelsen i stk. 4, der er videreført fra den hidtidige lovgivning, fastslår, at unge under 18 år kun må opholde sig i udskækningslokaler efter kl. 20 i selskab med en voksen ledsager, når den voksne ledsager er en af forældrene, en værge eller andre voksne, som har et særligt ansvar for den pågældende.

Dog er der i stk. 4, sidste punktum, indsat en hjemmel for en praksis, der allerede kan anvendes i dag, hvorefter det påhviler bevillingshaver og dennes ansatte at påse, at den unge under 18 år har behørig ledsagelse.

Bestemmelsen understreger, at steder med udskænkning først og fremmest er tiltænkt gæster over 18 år.

Bestemmelsen skal bidrage til at begrænse tidlig alkoholdebut og uhensigtsmæssige alkoholvaner.

Ligeledes tilstræbes det at beskytte unge under 18 år mod at komme i en situation, som de ikke kan håndtere.

For så vidt angår overtrædelser af bestemmelserne i § 49, stk. 1 og stk. 4, bemærkes, at der er tale om et objektivi ansvar. Begrundelsen er, at et objektivi ansvar fremmer bevillingshavers interesse i at undgå at servere for unge under 18 år.

Objektivi ansvar defineres som et ansvar, der pålægges uden en nærmere vurdering af skyldsspørgsmålet. Bevillingshaveren vil således kunne drages til ansvar, selvom overtrædelserne ikke kan tilregnes bevillingshaveren som forsætlig eller uagtsom; det vil sig, selvom bevillingshaver hverken havde viden om eller burde have indset, hvordan det forholdt sig.

Det betyder blandt andet, at selvom bevillingshaveren eller den der har ansvaret for salget eller udskænkningen, tror at personen er 18 år, og det bagefter viser sig, at personen er under

18 år, vil det alligevel være bevillingshaveren, og den der har ansvaret for det ulovlige salg eller udskænkning, der efter omstændighederne vil kunne drages til ansvar for ulovligheden.

Dette kan give problemer, da ikke alle over 18 år har billedlegitimation i form af kørekort eller pas. Dette bør dog ikke afholde bevillingshaver eller personalet fra at bede den unge om legitimation, der kan bekræfte eller sandsynliggøre, at den unge er over 18 år.

Bevillingshaveren eller den, der har ansvaret for udskænkningen eller salget er henvist til i et vist omfang at fæste lid til andre former for legitimation så som studiekort, bopælsattest og lignende.

Til § 50

Bestemmelsen i § 50 begrænser de arbejdsmæssige opgaver, som ansatte under 18 år må varetage.

Til stk. 1

Unge under 18 år må ikke beskæftiges direkte med salg og udskænkning af alkoholholdige drikke.

Det betyder, at unge under 18 år ikke må beskæftiges på serveringssteder, hvor der udskænkes alkoholholdige drikke. Unge må gerne være beskæftiget med opvask i køkkenet m.v. ude bagved, men de må ikke rydde af bordene inde i restauranten, så længe der er gæster. Ligeledes må unge under 18 år ikke sælge vin i vinafdelingen.

Dette gælder dog ikke unge elever eller praktikanter, der deltager i salg eller udskænkning som et led i deres uddannelse.

Forbuddet gælder således ikke unge, der er under uddannelse i for eksempel tjenerfaget eller i en vinafdeling eller lignende, når dette indgår som et led i den unges uddannelse.

Til stk. 2

Når unge under 18 år deltager i salg og udskænkning som et led i deres uddannelse, skal der samtidig være tilstrækkeligt personale over 21 år tilstede. Personalet over 21 år skal være af et sådant antal, at den unge elev eller praktikant under 18 år har en umiddelbar adgang til at få hjælp og vejledning.

Til § 51

Personer under 21 år må ikke beskæftiges med dørvogterfunktioner på restauranter og andre udskækningssteder.

Til § 52

§ 52 er ny og er indsat for at tydeliggøre, at den unge under 18 år selv overtræder loven, når han eller hun modtager servering, køber eller på anden måde skaffer sig alkoholholdige drikke.

Den unge er også selv ansvarlig for sin overtrædelse af loven.

Loven omfatter al udskænkning, der ikke foregår for en lukket kreds under private former.

Bestemmelsen omfatter derfor ikke den situation, hvor der under private forhold nydes alkoholholdige drikke. For eksempel, når de unge under 18 år introduceres for alkoholholdige drikke inden for hjemmets trygge rammer med henblik på at lære dem ansvarlig omgang hermed.

Til § 53

Som hidtil må alkoholholdige drikke ikke sælges ud af huset fra udskækningssteder. Det betyder, at gæster i restauranter og andre udskækningslokaler ikke må købe alkoholholdige drikke og efterfølgende bringe disse med ud fra udskækningsstedet.

Undtaget herfra er salg ud af huset efter reglerne om Diner Transportable. Diner transportable er udbringning af mad i modsætning til take away, hvor kunden selv henter maden.

Restauranter og andre udskækningssteder må således ikke sælge alkoholholdige drikke ud af huset i forbindelse med take away.

Til § 54

Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret, som fastslår, at skibe, der ligger i havn ikke må være hverken salgs – eller udskækningssted for andre end skibets passagerer.

Til § 55.

Til stk. 1

I stk. 1 er der givet en opholdstid i restaurationslokaler og udskækningslokaler på en time efter udskækningstidens ophør. Denne time giver mulighed for, at gæsterne får tid til at forlade udskækningsstedet i et roligt og passende tempo, således at der ikke opstår ordensmæssige problemer.

Til stk. 2

Der må ikke udskænkes i lukketiden, ej heller i den tid, hvor gæsterne opholder sig i lokalet (opholdstiden). Ligesom i de gældende bestemmelser må der ikke umiddelbart før lukketid udskænkes alkoholholdige drikke i en sådan mængde, som ikke med rimelighed kan indtages

i den tilbageværende opholdstid eller i et omfang, som må påregnes at føre til væsentlig beruselse.

Til § 56

Bestemmelsen om Alkohol – og Narkotikarådet er en ordret videreførelse af den gældende bestemmelse herom.

Rådet er et rådgivende organ indenfor forebyggelse, sundhedsfremme, kontrol og behandling. Rådet skal følge udviklingen inden for områderne misbrug af alkohol, narkotika og lignende stoffer.

Rådet skal tillige fungere som rådgivende organ for Naalakkersuisut og for de involverede Naalakkersuisoqarfiit.

Rådet er sammensat under Departementet for Sundhed, og der udpeges medlemmer for en periode af 4 år med følgende repræsentanter fra:

- 1 sagkyndig udpeget af Departementet for Sundhed
- 1 sagkyndig udpeget af Departementet for Familie, Ligestilling og Sociale Anliggender
- 1 sagkyndig udpeget af Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke
- 1 sagkyndig fra Landslægeembedet
- 1 sagkyndig fra Politiet i Grønland
- 1 sagkyndig udpeget af Kommunernes Landsforening (KANOKUKA)
- 4 medlemmer udpeges af Naalakkersuisoq for Sundhed, til at repræsentere børn og unge, idrætten, misbrugsbehandling samt ludomani.

Til § 57

Bestemmelsen viderefører de gældende regler om forbud mod hjemmefremstilling af alkoholholdige drikke.

Til § 58

Til stk. 1

Stk. 1 er ny og forbyder alle former for markedsføring i tilbudsaviser, gratisaviser, dagspressen, radio, tv og lignende samt på hjemmesider og i de sociale medier.

Dette betyder, at annoncering af tilbud på drikkevarer alene kan ske i den del af forretningen, der er afsat til alkoholholdige drikke, ligesom ”happy hour” og lignende alene kan annonceres inde i indgangen til - eller inde i - udskænkingslokalet.

Markedsføring på tøj, der er fremstillet med henblik på markedsføring (sportstøj m.v.) skilte, biler eller på butiksfacader er heller ikke tilladt.

Der må ikke anvendes mærker, emblemer, symboler og lignende.

Dette er dog ikke til hinder for, at en restaurant eller et udskænkingssted annoncerer for eksempel en koncert ved anvendelse af sit eget firmanavn og logo. Der må dog ikke i forbindelse med annoncering, hvor firmanavn og logo anvendes, indgå billeder eller tekst, der henviser til alkoholholdige drikke.

En begrænsning af den ofte massive markedsføring af alkohol, skal medvirke til at sænke antallet af rusdrikkere, og især mindske unges alkoholforbrug, og medvirke til etablering af hensigtsmæssige alkoholvaner senere i livet.

Forbud mod markedsføring er kendt fra tobaksområdet, hvor forbud mod reklamer for tobaksvarer i dag opfattes som et naturligt værn mod sundhedsskadelige og uhensigtsmæssige vaner.

Til stk. 2.

Den grønlandske nationale lovgivning regulerer ikke området for udenlandske aviser, tidskrifter, blade og billedmedier. Disse medier har ikke til formål at markedsføre alkoholholdige drikke i Grønland, og loven har ikke til formål at afskære borgerne fra at købe udenlandske aviser og blade eller benytte udenlandske billedmedier i øvrigt.

Til stk. 3

Der må annonceres for øl og vinsmagningsarrangementer, der kræver tilmelding og som foregår ved et lukket arrangement. Annoncering om øl og vinsmagning må ikke indeholde billeder eller gengivelser af alkoholholdige drikke, men må alene ske med tekst.

Denne undtagelse er blandt andet begrundet i, at det ikke er mulig at tilbyde dette arrangement til alle, hvis ikke der kan annonceres herom. Derudover er formålet med et øl og vinsmagningsarrangement ikke at øge dagens omsætning ved størst mulig salg og udskænkning, men at præsentere de interesserede for særlige produkter inden for en allerede udbudt varegruppe.

Til stk. 4

Stk. 4 viderefører de gældende regler om forbud mod udlevering af smagsprøver og lignende, uanset om smagsprøven er gratis, eller om der betales herfor.

Bestemmelsen i stk. 4 skal dels hindre en omgåelse af bestemmelsen om udskænkningstidsrum, dels vil udlevering af smagsprøver være forbudt i henhold til reglerne om annoncerings og markedsføring. Forbuddet omfatter således også ”kundegaver” og vareprøver.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at en forretning kan udbyde sine alkoholholdige drikke til en særlig udsalgspris. En forretning kan således fortsat sætte øl, vin og spiritus ”på tilbud”.

Til § 59

Der er som hidtil forbud mod salg og udskænkning af alkoholholdige drikke via automater.

En hotel-minibar på hotellets værelser er ikke omfattet af bestemmelsen. En hotelgæst har på samme måde som i hjemmet adgang til at nyde alkoholholdige drikke efter eget ønske.

Til § 60

I § 60 får politiet hjemmel til at forbyde bestemte personer adgang til en restauration eller et udskænkingssted. Dette kan der for eksempel være behov for, hvis personen gentagne gange har udvist voldelig adfærd eller i øvrigt har været til gene for gæsterne, eller politiet konstaterer overtrædelse af lov om euforiserende stoffer.

Der stilles herved ikke krav om, at det strafbare forhold er fastslået ved dom.

Et forbud kan således meddeles, når den pågældende er sigtet for en kriminel handling i forbindelse med besøg på en restaurant eller et udskænkingssted. Hvis den sigtelse, som ligger til grund for et forbud, senere af bevismæssige årsager frafalder, må forbuddet ophæves, idet det herefter ikke med tilstrækkelig sikkerhed kan fastslås, at der er begået et kriminelt forhold.

Bestemmelsen forventes navnlig anvendt i forbindelse med overtrædelser af lov om euforiserende stoffer, kriminallovens bestemmelser om vold samt våbenlovgivningen.

Bestemmelsen bør anvendes med varsomhed og med behørig afvejning af overtrædelsens grovhed og det, som man ønsker at opnå ved at forbyde personen at være gæst. Dette skal derfor afspejles i forbuddets udstrækning, når politiet fastsætter den periode, hvor personen ikke har adgang til restaurationen eller udskænkingsstedet.

For så vidt angår forbud mod at have unge under 18 år som gæster, vil et forbud for eksempel kunne gives, hvis forholdene på udskænkingsstedet efter en konkret vurdering særligt findes at kunne udsætte unge under 18 år for ulempe, dårlige alkoholvaner m.v.

Til § 61

Politiet har med denne bestemmelse adgang til lokaler m.v. uden retskendelse, hvis det skønnes nødvendigt. Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret.

Bestemmelsen giver ikke politiet adgang uden retskendelse til værelser, der er udlejet til overnatning.

Til § 62

Til stk. 1

Der er forbud mod at udvise støjende, voldelig, fornærmelig eller lignende adfærd, der er egnet til at forstyrre den offentlige orden eller medføre ulempe for andre tilstedeværende eller omkringboende, på steder, hvor der sker salg eller udskænkning af alkoholholdige drikke.

Til stk. 2

Bevillingshaver eller dennes stedfortræder har pligt til at påse, at stk. 1 efterleves, om fornødent ved politiets hjælp.

Bestemmelsen er ny og indføjet for at også bevillingshaver medvirker til at sikre, at alle kan færdes uden at blive forulempet og således, at f.eks. en børnefamilie kan gå på indkøb og på café, uden at børn og unge udsættes for en uhensigtsmæssig adfærd.

Til § 63

Til stk. 1

Bestemmelsen giver som hidtil politiet hjemmel til at gribe ind og beordre øjeblikkelig lukning for salg eller udskænkning af alkoholholdige drikke for resten af åbningstiden i tilfælde af uro eller grove overtrædelser af bestemmelserne i denne lov eller anden lovgivning, f.eks. kriminalloven.

Den udløsende hændelse skal have fundet sted på selve salgs- eller udskænkingsstedet.

Hjemmelen giver alene politiet mulighed for at stoppe for salg eller udskænkning for resten af dagen eller aftenen.

Til stk. 2

Politiet skal straks indberette hændelsen til bevillingsnævnet.

Det er bevillingsnævnet, der herefter skal tage stilling til, om der skal foretages yderligere skridt over for bevillingshaveren.

Til § 64

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny og fastslår, at politiet kan påbyde indretningsmæssige og inventarmæssige ændringer i forretninger, restaurationer, hoteller og andre serveringssteder med henblik på at forebygge voldshandlinger.

Det er en forudsætning for at meddele et sådant påbud, at der foreligger en særlig risiko for voldelig adfærd i forbindelse med salg – eller udskænkingsstedet. Den særlige risiko for vold kan også have vist sig ved tidligere voldsepisoder eller optræk hertil.

Der skal således efter en konkret vurdering være en grund til at iværksætte sikkerhedsforanstaltninger, der kan forebygge vold eller sikre en hurtig indgriben ved optræk hertil.

Den sikkerhedsmæssige indretning kan f.eks. være sikring af indgangspartier, herunder udskiftning til stærke døre, sluser eller lignende. Der kan også være tale om at stille krav om alarmsystemer, f.eks. således at en dørmænd kan tilkalde hjælp, hvis der er optræk til slagsmål eller lignende ved indgangen. Sikkerhedsmæssig inventar kan være et påbud om at udskænkingsstedet anvender brudsikre glas.

Det er ligeledes en forudsætning, at der foreligger konkrete forhold, som reelt kan forbedres.

Politiet bør, i det omfang der er mulighed herfor, drøfte de sikkerhedsmæssige forhold med bevillingshaveren eller orientere bevillingshaver, inden der tages stilling til den konkrete udformning af de krav, der skal stilles i de enkelte tilfælde.

Til stk. 2

Der skal gives en rimelig frist til at få gennemført de fornødne sikkerhedsmæssige foranstaltninger.

Fristen kan forlænges af politiet, hvis der er rimelig grund til, at foranstaltningerne ikke er gennemført indenfor den fastsatte frist.

Efterkommer bevillingshaveren ikke påbuddet, kan bevillingsnævnet efter indstilling fra politiet inddrage bevillingen, indtil den krævede sikkerhedsmæssige indretning er gennemført.

Til stk. 3

Bevillingshaver kan klage over politiets påbud. Klagen indbringes for bevillingsnævnet. Klagen har som udgangspunkt opsættende virkning. Politiets påbud skal således ikke følges så længe klagen behandles. Dog kan bevillingsnævnet bestemme, at klagen ikke skal have opsættende virkning.

Til § 65

Til stk. 1

Bestemmelsen pålægger restaurationer og andre udskænkingssteder at ansætte tilstrækkeligt personale til varetagelse af dørvogterfunktioner.

Virksomheden har en pligt til at sørge for, at der er tilstrækkeligt personale til at håndtere gæsternes adgang til restauranten eller udskænkningen, således at dette forløber i god ro og orden.

Virksomhederne kan undlade at have dørmænd, hvor det ikke er nødvendigt for at opretholde ro og orden.

Der kan for eksempel være tale om caféer eller andre spisesteder, der på grund af virksomhedens åbningstider eller karakter i øvrigt, ikke har behov for dørmænd. Ligeledes kan andre virksomheder med udskænkning have tidspunkter, for eksempel i dagtimerne, hvor det heller ikke er påkrævet at have dørmænd for at udskænkningen kan forløbe uden gener for gæster og omgivelser.

Dørmænd skal være lidt mere voksne personer, og det er derfor ikke tilladt at benytte unge under 21 år til sådanne opgaver, jf. § 51.

Til stk. 2

I stk. 2 er indsat en bemyndigelse til Naalakkersuisut, hvorefter Naalakkersuisut kan fastsætte regler om godkendelse af dørmænd, tvungen uddannelse af dørmænd og om dørmandsvirksomhed i øvrigt.

Til § 66

Til stk. 1

Som hidtil har en tilsynsmyndighed ret til at kontrollere, om der sker overtrædelse af lovens bestemmelser. Bestemmelsen giver ligeledes tilsynsmyndighederne ret til at kontrollere, om bevillingshaveren overtræder eventuelle vilkår, der er fastsat i bevillingen.

Til stk. 2

Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler for udøvelse af tilsyn.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut eller den, som bemyndiges hertil umiddelbar adgang til virksomheden uden retskendelse. Bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret. Tilsynsmyndighedens umiddelbare adgang kendes fra andre områder, hvor der udøves tilsyn.

Denne adgang omfatter dog ikke værelser, der er udlejet til overnatning.

Til § 67

Bestemmelsen er ny og pålægger alle offentlige institutioner i Grønland at udarbejde en alkohol politik.

Til stk. 1

Når der udskænkes alkoholholdige drikke, kan en alkoholpolitik for eksempel indeholde vejledning om, hvordan man forhindrer spirituskørsel hjem fra arrangementet, normer for udskænkning i forbindelse med repræsentation eller middage, når ansatte er til konferencer med kolleger fra andre institutioner, etc. En alkoholpolitik bør altid indeholde en plan for hjælp i situationer, hvor en medarbejder har et begyndende misbrug.

Til stk. 2

I stk. 2 er der givet adgang til, at bevillingshavere kan pålægges at deltage i oplysningskampagner, for eksempel kampagner om at drikke med måde, lade bilen stå, ikke at indtage alkohol under graviditet og lignende. Hensigten med bestemmelsen er, at det kan pålægges bevillingshavere at uddele oplysningskampagnemateriale til kunderne eller have materialet stående, hvor kunderne selv kan tage det, eller eventuelt opsætte kampagnematerialet på salgs- eller udskækningssteder, hvis der er tale om plakater eller lignende.

Sådanne oplysningskampagner skal være uden udgift for bevillingshaver.

Til § 68

Bestemmelserne er en videreførelse af den hidtidige lovgivning og giver Naalakkersuisut hjemmel til at fastsætte nærmere regler for udstedelse eller fornyelse af alkoholbevillinger samt for påtegninger efter § 18. Naalakkersuisut kan udstede nærmere regler om gebyrets størrelse og opkrævning. Gebyret tilfalder Landskassen

Til § 69

Til stk. 1

Denne bestemmelse er ligeledes en videreførelse af de gældende bemyndigelser til Naalakkersuisut. Bestemmelserne er dog uddybet, så det nu er tydeligere i loven, i hvilke tilfælde Naalakkersuisut kan gå ind og fastsætte regler for salg og udskænkning. Naalakkersuisut kan eksempelvis fastsætte regler, hvorved kun salg og udskænkning af for eksempel spiritus skal ophøre, ligesom Naalakkersuisut kan fastsætte særlige ordninger for salg og udskænkning af alkoholholdige drikke, som alene gælder en del af en kommunes byer og bygder (for eksempel gælde Tasiilaq, men ikke Nuuk – eller omvendt).

Som det er gældende nu, vil det også fremover være muligt, at en by eller bygd selv kan beslutte, at de ønsker en bekendtgørelse på området. I denne bekendtgørelse kan der fastsættes

regler for at stoppe salg og udskænkning af alkoholholdige drikke. I disse tilfælde kan beslutningen træffes ved en afstemning i byen eller bygden.

Til stk. 2

Naalakkersuisut kan udstede regler, der regulerer nydelse af alkoholholdige drikke på arbejdspladser.

Til stk. 3

Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser om udstedelse og inddragelse af alkoholbevillinger i områder uden for den kommunale inddeling.

Naalakkersuisut kan ligeledes fastsætte bestemmelser som anført i stk. 1 for områder uden for den kommunale inddeling.

Til stk. 4

Naalakkersuisut kan fastsætte bestemmelser for salg og udskænkning af alkoholholdige drikke på skibe.

Til § 70

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at det er bevillingsnævnet, der træffer afgørelser i sager om alkoholbevillinger og godkendelser.

Til stk. 2

Der er fastsat krav om, at bevillingsnævnets afgørelse skal meddeles skriftligt.

Til § 71

Til stk. 1

Klager over bevillingsnævnets afgørelser behandles af Naalakkersuisut.

Til stk. 2

Klagen skal indsendes til bevillingsnævnet, som herefter oversender klagen til Naalakkersuisut vedlagt sagens akter.

Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at afgørelsen er modtaget. Det anbefales derfor, at klagebrevet sendes anbefalet, hvis der benyttes almindelig brevpost.

Udgangspunktet er, at en frist løber fra modtagelse af brevet, jf. ovenfor. Hvis bevillingsnævnets afgørelse sendes til ansøger eller bevillingshaver med almindelig post, tillægges modtagelsestidspunktet den tid, det normalt tager posten at nå frem. Brevpost kan dog undertiden

ligge i længere tid, og er brevet ikke sendt med anbefalet post, kan det være vanskeligt at godtgøre, at brevet har været længe under vejs.

Som eksempel kan nævnes, at bevillingsnævnet sender afgørelsen den 25. oktober. Hvis den almindelige post normalt bruger 3 dage på at få et brev frem til modtager, vil modtagelsen af afgørelsen blive fastsat til den 28. oktober, medmindre særlige forhold har gjort sig gældende.

Afgørelse af, om en klage er indkommet rettidigt, afgøres af Naalakkersuisut som klageinstans.

Naalakkersuisut kan beslutte at tillægge en klage opsættende virkning, hvis Naalakkersuisut finder grund til at gøre en undtagelse fra hovedreglen om, at en klage ikke har opsættende virkning.

Til stk. 3

Når bevillingsnævnet har modtaget klagen, skal bevillingsnævnet sende klagen og alle sagens akter til Naalakkersuisut.

Til stk. 4

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, men Naalakkersuisut kan for eksempel bestemme, at bevillingshaver må drive virksomheden videre under sagens behandling.

Til § 72

Til stk. 1

Afgørelser truffet af Naalakkersuisut kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Til § 73

Bestemmelsen indeholder angivelse af sanktioner for overtrædelse af lovens bestemmelser.

Politiets adgang til at foranstalte bøde giver en hurtig sanktion for en overtrædelse, hvilket forventes at have en præventiv indvirkning på antallet af overtrædelser af alkoholloven.

Til stk. 1

Der kan sanktioneres med bøde for overtrædelse af

- 1) de nævnte bestemmelser i nr. 1,
- 2) overtrædelse af vilkår fastsat efter § 10, stk. 4, § 16, stk. 3, og § 27, stk. 2, og
- 3) overtrædelse af politiets påbud efter § 58, og § 61, stk. 1.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver adgang til at sanktionere med bøde, hvis køb, anskaffelse eller nydelse sker i strid med denne inatsisartutlov.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter hjemmel til, at der i forskrifter udstedt i medfør af inatsisartutloven kan fastsættes bøde og konfiskation for overtrædelse af forskrifterne.

Til stk. 4

Bestemmelsen statuerer objektivt ansvar. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 49.

Til stk. 5

Bestemmelsen giver hjemmel til at konfiskere hjemmefremstillede alkoholholdige drikke og hjælpemidler, der anvendes til hjemmefremstilling af alkoholholdige drikke.

Til stk. 6

Bestemmelsen i stk. 6, giver hjemmel til i forskrifter udstedt i medfør af inatsisartutloven at pålægge juridiske personer bødeansvar i henhold til kriminalloven.

Til stk. 7

Bøder og konfiskation tilfalder Landskassen.

Til § 74

Bestemmelsen angiver ikrafttrædelsestidspunktet samt overgangsbestemmelser.

Til stk. 1

Inatsisartutloven træder i kraft 1. juli 2017.

Til stk. 2

Landstingslov nr. 11 af 11. november 2000 om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke med senere ændringer ved Landstingslov nr. 3 af 2001 ophæves samtidigt med ikrafttræden.

Til stk. 3

Bekendtgørelser og andre forskrifter, der er fastsat eller opretholdt med hjemmel i Landstingslov nr. 11 af 11. november 2000 om salg og udskænkning af alkoholholdige drikke som ændret ved Landstingslov nr. 3 af 2001, forbliver i kraft, indtil de ophæves.

Til stk. 4

Alkoholbevillinger udstedt før inatsisartutlovens ikrafttræden er fortsat gældende, indtil de udløber eller ophæves efter denne inatsisartutlov.

Til § 75

Bestemmelsen fastsætter, at loven ikke finder anvendelse for de områder, der er forsvarsområder i henhold til traktater om forsvaret af Grønland.